

j a a r v e r s l a g

VERVANGINGSFONDS

j a a r v e r s l a g

Stichting Vervangingsfonds en

Bedrijfsgezondheidszorg voor het onderwijs

1 januari 2000 - 31 december 2000

VERSLAG VAN HET BESTUUR

Inleiding	6
De twee gezichten van 2000	7
Resultaat	10
Kerncijfers totaal en per subsector	11

JAARREKENING

Balans	14
Rekening van baten en lasten	15
Toelichting op balans en rekening van baten en lasten	19
Realisatie versus begroting	27

Accountantsverklaring	28
-----------------------------	----

OVERIGE GEGEVENS

Administratieve organisatie	30
Premies	31
Controle Vervangingsfonds en Noodfonds	33

HET VERSLAG VAN WERKZAAMHEDEN 2000

1. INLEIDING

2. UITVOERING VAN DE VERVANGINGSBEKOSTIGING

2.1 Reglement Vervangingsfonds	37
2.2 Vervangingspools	37
2.3 Reglement Noodfonds Primair Onderwijs	37
2.4 Gemoedsbezwaarden	38
2.5 Afwezigheids- en vervangingsregistratie	38
2.6 VERA	38

3. UITVOERING VAN HET BELEID GERICHT OP TERUGDRINGEN VAN HET ZIEKTEVERZUIM EN ARBEIDSONGESCHIKTHEID

3.1 Deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs'	40
3.1.1 Subsidie Individuele Reïntegratie	40
3.1.2 Zorgbemiddeling	40
3.1.3 Regio-advisering	40
3.1.4 Voorlichtingscampagne	41
3.2 Deelconvenant 'Preventie psychische belasting (werkdruk) primair en voortgezet onderwijs'	41
3.3 Subsidie Aanvullend Pakket	41
3.3.1 Evaluatie Aanvullend Pakket	42
3.4 Landelijke taken	42
3.4.1 Algemeen	42
3.4.2 Regio-advisering	43
3.4.3 Productontwikkeling en -implementatie	44
3.4.4 Voorlichting en logistiek	46
3.4.5 Onderzoek	47

4. TOEKOMSTIG BELEID

4.1 Inleiding	50
4.2 Discussie voortgezet onderwijs uit het Vervangingsfonds	50
4.3 Toekomstdiscussie fonds	51

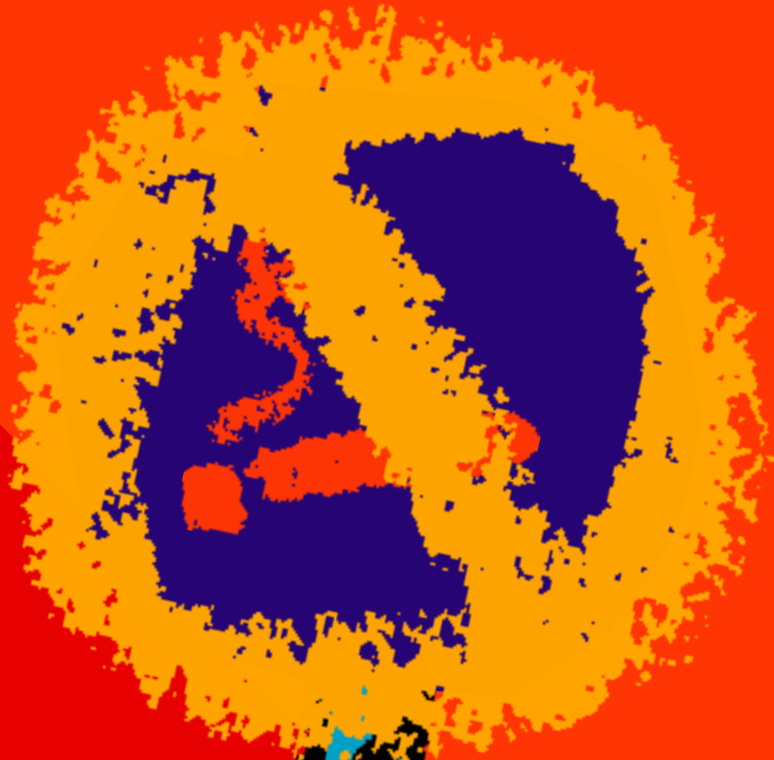
5. BEZWAAR EN BEROEP

5.1 Commissie bezwaarschriften	52
5.2 De bezwaarschriften	52
5.3 De beroepschriften	54
5.4 Intern klachtrecht	54

6. ORGANISATIE

6.1 Samenstelling Algemeen Bestuur	55
6.2 Samenstelling Dagelijks Bestuur	56
6.3 Interne organisatie	56

7. ADRESSEN

GOEDE ARBEIDS-
OMSTANDIGHEDEN
LEIDEN TOT EEN
PRETTIGE SFEER OM IN
TE WERKEN. DIT VINDT
ZIJN WEERSLAG IN DE
MOTIVATIE VAN HET
PERSONEEL, DE
KWALITEIT EN HET
IMAGO VAN DE SCHOOL

SCHOOLKLIMAAT

Verlag van het Bestuur

INLEIDING

Voor u ligt het achtste jaarverslag van de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs. Het verslag bestrijkt de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2000.

De in 1999 al geconstateerde structurele onevenwichtigheid tussen inkomsten en uitgaven van het fonds bereikte in het verslagjaar 2000 een welhaast dramatisch dieptepunt.

Begin 2000 werd het tekort op de vervangingsuitgaven voor dat jaar geschat op ruim 70 miljoen gulden, zo'n 8% van het totaal aan vervangingsuitgaven. Dat het jaar uiteindelijk met een beperkt positief saldo van f 4.462.000,- sluit, is naast een éénmalige bijdrage van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 30 miljoen gulden, te "danken" aan hogere WAO-inkomsten dan geschat én een hoge opbrengst van het VDS-systeem van ca. 90 miljoen gulden.

Het is navrant te moeten constateren dat de financiële problemen van het fonds in belangrijke mate opgelost zijn omdat er meer langdurige zieken in het onderwijs zijn (vandaar de stijging van de WAO-inkomsten) en omdat er zoveel ziektevervangings in scholen noodzakelijk was, dat het premiedifferentiatiesysteem 30 miljoen gulden meer (!) uit het scholenveld ophaalde dan bij de aanscherping van dat systeem in 1999 werd verwacht. Miljoenen, waartegenover de scholen geen Rijksvergoeding kunnen stellen.

De grenzen zijn bereikt. De kerntaak van het Vervangingsfonds, het "bieden van waarborgen voor de kosten van vervanging", komt onder druk te staan als de rekening daarvan wordt neergelegd bij dezelfde scholen die op die waarborg een beroep moeten doen.

Een fundamentele discussie over de toekomst van de vervangingsbekostiging, of beter, de vervangingswaarborging, is eind van het verslagjaar gestart. Een discussie die gevoerd wordt én binnen het fondsbestuur én met de Minister van OCenW. De uitkomsten van deze discussie worden in 2001 zichtbaar. De beleidsuitgangspunten van deze Minister: eigen verantwoordelijkheid (ook financieel) van de scholen (ook de scholen met een declaratiestelsel) en verdergaande marktwerking werpen hun schaduwen echter al vooruit.

Voor het voortgezet onderwijs raakt deze discussie in een stroomversnelling; op basis van een door PriceWaterhouseCoopers uitgevoerd onderzoek heeft de Tweede Kamer in principe de Minister het groene licht gegeven tot nadere uitwerking te komen van het Kabinetsoornemen het voortgezet onderwijs vanaf 1 januari 2002 niet meer verplicht aangesloten te laten zijn bij het fonds en eigen risicodragers te laten zijn voor de vervanging bij afwezigheid. Voorwaarde van het fondsbestuur en de daarin vertegenwoordigde werkgevers- en werknemersorganisaties was, dat deze uittreding van het voortgezet onderwijs uit het Vervangingsfonds zowel voor het VO

zelf als voor het primair en speciaal onderwijs dat in het fonds achterblijft verantwoord kan geschieden. Het overleg tussen werkgevers en Minister over de financiële invulling van deze voorwaarde is inmiddels gestart.

Ook in andere zin was 2000 een belangrijk jaar: in mei sloten werkgevers, werknemers met de Minister van OCenW en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een convenant, gericht op intensivering van de verzuimbegeleiding en reïntegratie-activiteiten in het primair en voortgezet onderwijs met als doel de stijgende lijn van het ziekteverzuimpercentage in een aantal jaren om te buigen in een daling. In november werd dit convenant gevolgd door een convenant, gericht op voorkoming van psychische belasting (werkdruk) in dezelfde onderwijssectoren. Het Vervangingsfonds is met de uitvoering van beide convenanten belast en is voortvarend aan de slag gegaan.

Gelijktijdig sloot het fonds met de koepels van arbodiensten in Nederland een nieuwe "raamovereenkomst arbo- en bedrijfsgezondheidszorg primair en voortgezet onderwijs" af.

In deze overeenkomst wordt in lijn met de convenanten veel meer dan voorheen nadruk gelegd op voorkoming van (langdurig) ziekteverzuim en zo snel mogelijke reïntegratie indien er toch een langdurig ziektegeval dreigt te ontstaan. Het fonds steunt de scholen in het primair en voortgezet onderwijs bij de invoering van het arbocontract-nieuwe-stijl met twee keer 15 miljoen gulden (één keer in 2001 en één keer in 2002). Dit geld is hiervoor door het Participatiefonds aan het Vervangingsfonds geleend.

Niet alleen van het fonds, maar van alle partijen in het primair en voortgezet onderwijs wordt de komende tijd een maximale inspanning gevergd om het stijgend ziekteverzuim niet alleen een halt toe te roepen, maar om van het onderwijs een gezondere, en daarmee aantrekkelijkere werkomgeving te maken.

"Pull en push", positieve financiële prikkels en negatieve financiële prikkels, lijken in het overheidsbeleid het "leitmotiv" te worden; marktwerking als panacee.

Het Vervangingsfonds, dat "staat" voor de continuïteit van het onderwijsproces in de scholen door bij afwezigheid waarborgen voor vervanging te bieden, gaat financiële prikkelwerking niet uit de weg, integendeel. Maar dan wel met oog voor de mogelijkheden én onmogelijkheden van een publieke basisvoorziening en gericht op behoud van de kwaliteit van het funderend onderwijs voor iedereen in Nederland.

dr. G.J. van der Top
voorzitter bestuur

DE TWEE GEZICHTEN VAN 2000

De stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs heeft twee kerntaken:

- het bieden van waarborgen voor de kosten van vervanging in het primair en voortgezet onderwijs
- het zorg dragen voor een adequaat niveau van arbeidsomstandigheden en bedrijfsgezondheidszorg voor het primair en voortgezet onderwijs en de BVE-sector.

Voor de uitvoering van de eerste kerntaak stelt het bestuur van het fonds jaarlijks reglementen vast. Alle door schoolbesturen op basis van die reglementen gedeclareerde loonkosten van vervangers van afwezige personeelsleden worden door het fonds vergoed. In het overgrote deel van de gevallen (81% in 2000) gaat het hier om de kosten van wegens ziekteverzuim afwezige personeelsleden. Daarnaast vormt zwangerschaps- en bevallingsverlof (9%) nog een belangrijke oorzaak van afwezigheid. De overige declaraties hebben met name betrekking op kort en lang buitengewoon verlof en ouderschapsverlof.

In het verslagjaar bedroegen de uitgaven van het fonds in het kader van de vervanging in totaal *f* 849 mln. Daarvan nam het primair onderwijs *f* 651 mln voor zijn rekening en het voortgezet onderwijs *f* 198 mln.

De inkomsten die het fonds nodig heeft om deze uitgaven te kunnen doen, komen in principe uit drie bronnen:

- de premies die het fonds heft van de schoolbesturen inclusief de opbrengsten van het premiedifferentiatiesysteem van het fonds (naar de mate waarin een schoolbestuur meer kosten declareert dan dat aan premie wordt afgedragen, is men een aanvullende toeslag verschuldigd)
- de WAO-inkomsten die besturen dienen af te dragen aan het Vervangingsfonds
- vergoeding van vervangingskosten voor specifieke regelingen.

In 2000 bedroegen de inkomsten uit die drie bronnen in totaal *f* 823 mln.

Er is al enkele jaren lang een trend zichtbaar waarbij de uitgaven van het fonds voor vervanging de inkomsten overtreffen. Dat negatieve verschil is de afgelopen jaren opgevangen door gebruik te maken van de destijds aanwezige reserves en door extra, incidentele, financiële bijdragen van de minister van OCenW.

In het begin van het verslagjaar luidde het bestuur van het fonds de noodklok met betrekking tot de continuïteit van deze kerntaak van het fonds. De voorspellingen wezen uit dat in er in 2000 opnieuw een negatief verschil tussen inkomsten en uitgaven was te verwachten. Dit verschil zou van een dermate grote omvang zijn dat met

aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid het fonds al voor het midden van het jaar de kosten van vervanging niet meer zou kunnen waarborgen.

De structureel tekort schietende voeding van het fonds dreigde in 2000 de genadeslag aan de vervangingsbekostiging te geven.

In eerste instantie betrof het hier een liquiditeitsprobleem. Doordat inkomsten en uitgaven van het fonds door het jaar heen niet synchroon verlopen, zouden er tegenover de ingediende declaraties niet voldoende middelen staan om deze alle te kunnen honoreren. De reserves, waarop men normaliter in een dergelijke situatie terug zou kunnen vallen, waren door de tekorten van de afgelopen jaren al volledig uitgeput.

Ook van het aangaan van een lening kon geen soelaas worden verwacht. Zelfs met gebruikmaking van de maximale kredietfaciliteit die het fonds formeel ter beschikking stond, zouden naar verwachting niet alle aanspraken op het fonds kunnen worden gehonoreerd.

Deze liquiditeitscrisis is bezworen door een incidentele bijdrage van *f* 30 miljoen en voorts nog een lening van *f* 30 miljoen, beide van de minister van OCenW.

Daarmee was echter de continuïteit van deze kerntaak nog niet gegarandeerd.

Naar verwachting zou het fonds aan het einde van het verslagjaar in de situatie verkeren dat de schulden de bezittingen zouden overtreffen en dat het fonds derhalve niet meer solvabel zou zijn.

Uiteindelijk gaapte er aan het einde van het verslagjaar een minder grote kloof tussen inkomsten en uitgaven dan aanvankelijk werd verwacht. Dit werd, afgezien van de dotatie van de minister, hoofdzakelijk veroorzaakt door twee negatieve ontwikkelingen: hogere WAO-inkomsten dan begroot (*f* 43 mln meer) en (door de stijging van de vervangings-uitgaven) een fors hogere rekening (aanvullende toeslag), die schoolbesturen kregen in het kader van het premiedifferentiatiesysteem (ongeveer *f* 90 mln tegenover ongeveer *f* 30 mln in 1999). Een rekening, waartegenover die schoolbesturen sowieso geen Rijksvergoeding kunnen zetten.

Het is evident dat aan de toename van dit soort inkomsten van het fonds even zo vele negatieve consequenties voor het onderwijsveld kleven. De toename van WAO-inkomsten duidt op een stijging van het langdurig ziekteverzuim en de uitgaven die besturen moeten doen in het kader van het premiedifferentiatiesysteem gaan ten koste van andere, essentiële onderwijsdoelen.

Het resultaat van dit alles was dat de totale inkomsten van het fonds, die betrekking hadden op de specifieke vervangingstaak, de uitgaven met *f* 4 mln overtroffen.

De boekhoudkundige kwalificatie voor een dergelijke uitkomst is

dat er dan gesproken kan worden van een positief resultaat. Het is duidelijk dat tegen de achtergrond van de ontwikkelingen in 2000 deze terminologie uitsluitend op zijn boekhoudkundige waarde mag worden geschat. In het normale spraakgebruik is de term 'resultaat' voorbehouden aan de mate waarin de doelstellingen van een organisatie kunnen worden behaald. En alhoewel in dat opzicht in 2000 een financieel debacle (net) voorkomen kon worden, is de aanduiding 'positief' daarbij beslist niet op zijn plaats. Vandaar 'de twee gezichten van 2000'.

Maar ook in een ander opzicht was er sprake van twee gezichten. Tegenover het negatieve beeld bij de vervangingstaak zijn er positieve ontwikkelingen te signaleren bij de uitoefening van de tweede kerntaak van het fonds, te weten het bevorderen van een adequaat niveau van arbeidsomstandigheden en bedrijfsgezondheidszorg. Die taak kreeg een extra impuls doordat sociale partners een aantal convenanten sloten met de bewindslieden van SZW en OCenW waarin een intensivering van dat beleid werd afgesproken en gefaciliteerd. De concrete doelstelling is om het ziekteverzuim in drie jaar tijd met 1 procent-punt terug te dringen en om de werkdruk voor het onderwijspersoneel te verminderen. In de convenanten is een groot aantal activiteiten afgesproken om die doelstellingen te kunnen realiseren. Daarvoor zij ook extra middelen vrijgemaakt. De uitvoering van de convenanten voor het primair en voortgezet onderwijs is opgedragen aan het Vervangingsfonds.

Indien de in de convenanten neergelegde doelstellingen kunnen worden gerealiseerd komen de beide gezichten van 2000 op termijn toch nog bij elkaar. Een daling van het ziekteverzuim is essentieel om op langere termijn de continuïteit van het onderwijs – waar vervanging een onlosmakelijk onderdeel van vormt – te kunnen waarborgen.

ZIEKTEVERZUIM BRENGT
IN DE UITVOERING VAN HET
DAGELIJKS SCHOOLGEBEUREN
PROBLEMEN MET ZICH MEE.
HET IS DAAROM NOODZAAK
AANDACHT TE HEBBEN EN
TE HOUDEN VOOR EEN
ADEQUATE AANPAK VAN
HET VERZUIM

ZIEKTEVERZUIM

RESULTAAT

Over de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 januari 2000 heeft de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs een positief resultaat geboekt van f 4,462 miljoen.

De specificatie luidt als volgt:		<i>x f 1.000,-</i>
Vervangingsfonds	2.769	
Noodfonds	1.614	
Bedrijfsgezondheidszorg	1.145	
Uitvoering	(1.066)	
Totaal resultaat	4,462	

In de toelichting op de rekening van baten en lasten wordt een nadere specificatie gegeven van de samenstelling van de resultaten.

De vervangingsuitgaven zijn in 2000 met 11% gestegen t.o.v. 1999. De belangrijkste verklaring van deze stijging is gelegen in het stijgend ziekteverzuim, met name in de eerste helft van 2000. De WAO-afdrachten zijn 27% (netto) gestegen. Achterliggende oorzaak bij deze stijging is een toename van het langdurig ziekteverzuim ten opzicht van het kortdurend ziekteverzuim.

Schoolbesturen die meer vervangingskosten wegens ziekteverzuim declareren dan ze aan premie betaalden, betalen een premietoeslag aan het Vervangingsfonds in het kader van het VervangingsbijdragepremieDifferentiatieSysteem (VDS). Schoolbesturen die beduidend minder declareren dan hun premiebetaling krijgen een restitutie. In dit kader kreeg ieder bevoegd gezag in december een individuele beschikking met het te betalen dan wel te restitueren bedrag. In december bleek dat het saldo van alle VDS-beschikkingen samen uitkwam op zo'n 90 miljoen gulden. In 1999 bedroeg dit saldo nog zo'n 28 miljoen gulden. Een stijging derhalve van f 62 miljoen (221%). Deze stijging valt vrijwel geheel te verklaren uit de toenemende discrepantie tussen vervangingsuitgaven en premie-inkomsten.

Om de financiële nood van het Vervangingsfonds te lenigen heeft de Minister van OCenW in mei 2000 30 miljoen gulden aan het Vervangingsfonds gegeven. Om liquiditeitsproblemen te voorkomen is er door de Minister in oktober 2000 een lening verstrekt van eveneens 30 miljoen gulden. Per saldo kon het boekjaar 2000 toch nog positief worden afgesloten.

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben geleid tot een beleidsintensivering door het Vervangingsfonds. Enkele voorbeelden daarvan zijn: de uitvoering van convenanten die tot doel hebben het ziekteverzuim terug te dringen, het uitbreiden van subsidieregelingen i.h.k.v. voornoemde convenanten, zoals voorkoming van uitval van onderwijspersoneel door psychische belasting, reïntegratie en zorgbemiddeling.

EURO

In de loop van 2000 is de voorbereiding op de Euro verder ter hand genomen. Het fonds voert haar Euro-activiteiten uit binnen de totaal aanpak van het ABP/USZO concern. In de loop van 2000 is een aantal systemen gebouwd die direct Europroof ontwikkeld en getest zijn. Medio 2001 wordt gestart met het verstrekken van informatie waarop de Euro is vermeld. Ultimo september 2001 moeten alle door het fonds gebruikte systemen omgebouwd en getest zijn tot europroof systemen.

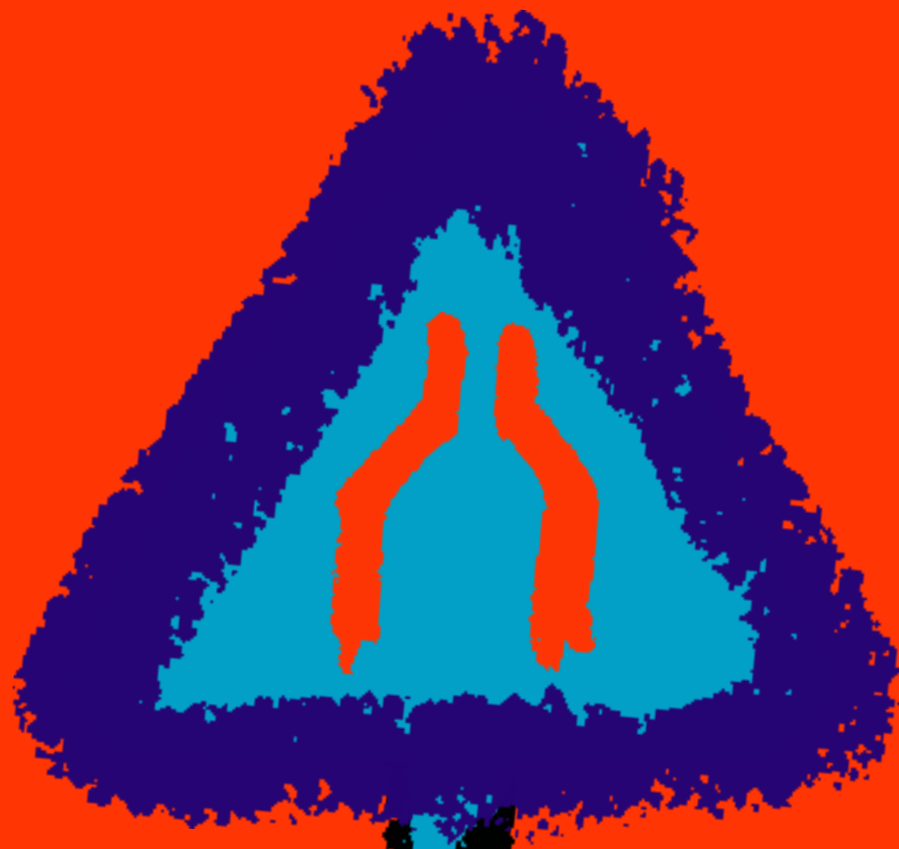
KERNCIJFERS TOTAAL EN PER SUBSECTOR

Het achtste jaar vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg in kerncijfers

	ULTIMO 2000	ULTIMO 1999	ULTIMO 1998
DEELNEMERS AANGESLOTEN BIJ HET VF ⁰⁾:			
<i>(aantallen)</i>			
Bevoegde gezagsorganen	2.452	2.576	2.676
Onderwijsinstellingen	8.687	8.803	8.803
VERVANGINGSFONDS:			
Premiepercentages:			
WPO	6,86	7,21	7,11
WEC	6,86	5,18	5,08
WVO II	5,18	5,18	5,08
VO	2,33	2,33	2,33
Opbrengsten vervangingspremie:			
<i>(x f 1.000.000,-)</i>			
premieopbrengst verplichte verzekering	600,9	561,8	502,7
premieopbrengst vrijwillige verzekering	4,0	7,8	5,6
VDS-opbrengst	50,8	33,3	24,5
Totaal opbrengsten m.b.t. vervangingen	655,7	602,9	532,8
Opbrengsten WAO-gelden (in f 1.000.000,-)	152,778	134,114	92,695
Subsidie-opbrengsten (in f 1.000.000,-)	37,194	9,023	33,310
Uitkeringen:			
Uitgekeerde netto loonkosten (in f 1.000.000,-)	848,9	762,3	692,2
Aantal uitbetalingen (niveau bevoegd gezagsorgaan)	30.679	33.758	35.484
Gemiddeld bedrag per uitbetaling (in f 1.000,-)	27,7	22,6	19,5
NOODFONDS:			
Toegekende aanspraken (in f 1.000,00)	322,6	566,6	1.062,0
Aantal betalingen (niveau bevoegd gezagsorgaan)	87	166	365
Gemiddeld bedrag per uitbetaling (in f 1.000,00)	3,7	3,4	2,9

⁰⁾ vlg. BRIN-bestand op peildatum

	ULTIMO 2000	ULTIMO 1999	ULTIMO 1998
BEDRIJFSGEZONDHEIDSZORG:			
Aanvullend pakket			
Ingekomen aanvragen	819	898	881
Afgehandeld	674	786	737
Toegewezen	619	715	653
Subsidie reïntegratiebegeleiding			
Ingekomen aanvragen	1.211	858	662
Afgehandeld	1.027	856	601
Toegewezen	882	634	500
	31/12/00	31/12/99	31/12/98
FINANCIEN:			
<i>(in f 1.000.000,-)</i>			
Reserves	40,5	36,0	43,2
Schulden	65,2	21,4	23,9
Solvabiliteitsratio (Eigen vermogen / Vreemd vermogen)	0,6	1,7	1,8
Middelen op korte termijn	105,7	57,4	67,1
Schulden op korte termijn	55,2	21,4	23,9
Current ratio	1,9	2,7	2,8

EEN GOED
VERZUIMBELEID KRIJG
JE NIET CADEAU. HET
VEREIST
VOORTDURENDE
INVESTERINGEN EN HET
VERGT ONDERHOUD

VERZUIMBELEID

Jaarrekening

BALANS

per 31 december 2000

alle bedragen x f 1.000,00

ACTIVA	31/12/00	31/12/99	PASSIVA	31/12/00	31/12/99
Vlottende activa			Reserves		
			Vervangingsfonds-activiteiten	7.264	4.495
Kortlopende vorderingen			Noodfonds-activiteiten	14.427	13.477
Debiteuren	56.362	25.505	Vervangingsfonds-uitvoering	6.477	6.053
Overige vorderingen	1.774	98	Noodfonds-uitvoering	1.415	1.500
			BGZ algemeen	5.789	5.385
			BGZ bestemming	5.100	5.100
	58.136	25.603		40.472	36.010
			Langlopende schulden		
			Overige schulden	10.000	-
Liquide middelen			Kortlopende schulden		
Rekening-courant ABP	26.683	9.854	Crediteuren	8.291	9.679
Deposito's u/g	20.566	19.445	Overige schulden	46.903	11.749
Overige geldmiddelen	281	2.536			
	47.530	31.835		55.194	21.428
Totaal	105.666	57.438	Totaal	105.666	57.438

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

Over de periode 1 januari 2000 t/m 31 december 2000

Alle bedragen x f 1.000,00

	1 jan 2000 t/m 31 dec 2000	1 jan 1999 t/m 31 dec 1999
OPBRENGSTEN		
Premies	655.679	602.898
Wao-gelden	152.778	134.114
Overige opbrengsten	64.091	35.704
	872.548	772.716
AANSPRAKEN		
Vervangingsfonds	848.916	762.343
Noodfonds	323	567
BGZ	15.861	14.931
	865.100	777.841
Exploitatie-saldo	7.448	(5.125)
UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN	(16.624)	(15.167)
RENTE BATEN	572	660
OVERIGE BATEN/LASTEN	13.066	12.484
Resultaat	4.462	(7.148)

BALANS

per 31 december 2000

alle bedragen x 1.000,00 euro

ACTIVA	31/12/00	31/12/99	PASSIVA	31/12/00	31/12/99
Vlottende activa			Reserves		
			Vervangingsfonds-activiteiten	3.296	2.040
Kortlopende vorderingen			Noodfonds-activiteiten	6.547	6.115
Debiteuren	25.576	11.574	Vervangingsfonds-uitvoering	2.939	2.747
Overige vorderingen	805	44	Noodfonds-uitvoering	642	681
			BGZ algemeen	2.627	2.444
			BGZ bestemming	2.314	2.314
	26.381	11.618		18.365	16.341
			Langlopende schulden		
			Overige schulden	4.538	-
Liquide middelen			Kortlopende schulden		
Rekening-courant ABP	12.108	4.471	Crediteuren	3.762	4.392
Deposito's u/g	9.332	8.824	Overige schulden	21.284	5.331
Overige geldmiddelen	128	1.151			
	21.568	14.446		25.046	9.723
Totaal	47.949	26.064	Totaal	47.949	26.064

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

Over de periode 1 januari 2000 t/m 31 december 2000

Alle bedragen x 1.000,00 euro

	1 jan 2000 t/m 31 dec 2000	1 jan 1999 t/m 31 dec 1999
OPBRENGSTEN		
Premies	297.534	273.583
Wao-gelden	69.328	60.858
Overige opbrengsten	29.083	16.202
	395.945	350.643
AANSPRAKEN		
Vervangingsfonds	385.221	345.936
Noodfonds	147	257
BGZ	7.197	6.776
	392.565	352.969
Exploitatie-saldo	3.380	(2.326)
UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN	(7.544)	(6.882)
RENTE BATEN	260	299
OVERIGE BATEN/LASTEN	5.929	5.665
Resultaat	2.025	(3.244)

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijzen. Tenzij bij het betreffende hoofd anders vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De onderhavige jaarstukken geven een beeld van het kalenderjaar 2000; waar vergelijkende cijfers zijn opgenomen hebben die - tenzij anders vermeld - betrekking op het kalenderjaar 1999.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat

RESERVES

Vanuit de staat van baten en lasten worden de exploitatie-saldi van genoemde activiteiten toegerekend aan de respectievelijke reserves.

Ten laste van de reserve Bedrijfsgezondheidszorg-activiteiten komen onder meer de kosten inzake instrumentontwikkeling en onderzoek Bedrijfsgezondheidszorg.

REKENING VAN BATEN EN LASTEN

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's, die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij tijdens het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

TOELICHTING OP DE BALANS

Activa

alle bedragen x f 1.000,00

	31-12-2000	31-12-1999
VLOTTENDE ACTIVA		
VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN		
Debiteuren		
<i>Het saldo kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Vorderingen inzake:		
WAO Primair onderwijs	23.788	13.395
afkoop verplichting inzet frictie-opslag (1)	(4.317)	(4.367)
premie en premiedifferentiatie	36.891	16.477
Totaal	56.362	25.505
Overige vorderingen		
<i>De samenstelling van de post overige vorderingen is als volgt:</i>		
interest	117	115
Participatiefonds (2)	1.058	-
ministerie van SZW (nog te ontvangen subsidie)	250	-
ministerie van OCenW (nog te ontvangen subsidies)	349	(17)
Totaal	1.774	98

AD (1): De invordering van de afkoop heeft plaatsgevonden in oktober 2000 voor het schooljaar 2000-2001; het betreft een transitorische post.

AD (2): Over te hevelen van werkkas Bedrijfsgezondheidszorg naar werkkas Participatiefonds in verband met onjuiste declaratie.

LIQUIDE MIDDELEN

Rekening-courant ABP

Via deze rekening-courant vindt de in- en excasso met betrekking tot de activiteiten van Vervangingsfonds en Noodfonds plaats. De tegoeden zijn direct opeisbaar en zijn rentedragend.

Deposito's u/g

Dit betreft per ultimo 2000 een viertal deposito's, de rentevergoeding is voor twee deposito's 4,86 % en voor twee 5,0 %.

	31-12-2000	31-12-1999
Overige geldmiddelen		
<i>De samenstelling van deze post is als volgt:</i>		
Postbankrekening inzake Vervangingsfonds en Noodfonds	40	715
Postbankrekening inzake BGZ	41	1.821
Kruisposten	200	-
Totaal	281	2.536

De genoemde Postbankrekeningen zijn de werkkassen van de organisatie.

De saldi op de vermelde Postbankrekeningen betreffen direct opeisbare tegoeden bij de Postbank N.V.

Passiva

alle bedragen x f 1.000,00

RESERVES

Vervangingsfonds-activiteiten

Deze reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de vervangingsfonds-activiteiten. De reserve wordt gemuteerd met het aan de vervangingsfonds-activiteiten toe te rekenen resultaat over het boekjaar. Dit is inclusief rentebaten.

	2000	1999
<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	4.495	14.936
Resultaat boekjaar	2.769	(10.441)
Saldo einde boekjaar	7.264	4.495

Noodfonds-activiteiten

Deze reserve betreft gereserveerd vermogen ter financiering van de noodfonds-activiteiten. De reserve wordt gemuteerd met het aan de noodfonds-activiteiten toe te rekenen resultaat over het boekjaar.

<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	13.477	9.644
Resultaat boekjaar	950	3.833
Saldo einde boekjaar	14.427	13.477

Vervangingsfonds-uitvoering

De reserve wordt gemuteerd met het aan de uitvoeringsorganisatie toe te rekenen resultaat. Daarnaast zijn de rentebaten van het noodfonds en de bedrijfsgezondheidszorg in 2000 ten gunste van deze reserve gebracht.

<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	6.053	6.518
Resultaat boekjaar	424	(465)
Saldo einde boekjaar	6.477	6.053

Noodfonds-uitvoering

Het verloop van de reserve is als volgt:

Saldo begin boekjaar	1.500	1.599
Resultaat boekjaar, exclusief rentebaten	(85)	(99)
Saldo einde boekjaar	1.415	1.500

BGZ algemeen

Het verloop van de reserve is als volgt:

Saldo begin boekjaar	5.385	5.361
Resultaat boekjaar, exclusief rentebaten	404	24
Saldo einde boekjaar	5.789	5.385

	2000	1999
BGZ bestemming		
<i>Het verloop van de reserve is als volgt:</i>		
Saldo begin boekjaar	5.100	5.100
Resultaat boekjaar	-	-
Saldo einde boekjaar	5.100	5.100

LANGLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2000	31-12-1999
Overige schulden		
<i>Het saldo kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Participatiefonds (1)	10.000	-

KORTLOPENDE SCHULDEN

Crediteuren

Het saldo kan als volgt worden gespecificeerd:

Schulden inzake :		
netto loonkosten	8.661	7.159
aanspraken opleiding schoolleiders	(12)	2.654
overige (m.n. afrekeningen en correcties Noodfonds en Aanvullend Pakket)	(358)	(134)
Totaal	8.291	9.679

Overige schulden

De samenstelling van de post overige schulden is als volgt:

Ministerie van OCenW (2)	30.000	-
vergoedingen inzake Noodfonds	181	191
gereserveerde bedragen inzake aanvullend pakket	6.952	7.108
gereserveerde bedragen inzake reïntegratiebegeleiding	2.616	-
aangegane verplichtingen BGZ	709	1.315
schuld aan derden	297	246
voortuitbetaalde aanspraken opleiding schoolleiders	-	(2.667)
nog te betalen apparaatskosten uitvoeringsorganisatie	6.148	5.556
Totaal	46.903	11.749

Ad (1): Lening ten behoeve van Arboconvenanten.

Ad (2): Lening ten behoeve van liquiditeitssteun.

TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN

alle bedragen x f 1.000,00

De verdeling en samenstelling van het resultaat naar activiteiten wordt nader gespecificeerd in onderstaand exploitatie-overzicht.

Exploitatie-overzicht over de periode jan 2000 t/m dec 2000

Omschrijving	bedrijfsonderdeel				Totaal
	vf	nf	bgz	uitv. org.	
Opbrengsten					
premies	655.679				655.679
wao-gelden	152.778				152.778
overige opbrengsten	44.756	1.273	18.062		64.091
	853.213	1.273	18.062		872.548
Aanspraken					
vervangingsfonds	848.916				848.916
noodfonds		323			323
bgz			15.861		15.861
	848.916	323	15.861		865.1000
Exploitatie-saldo	4.297	950	2.201		7.448
Uitvoerings- en overige apparaatskosten	(508)	(85)	(5.736)	(10.295)	(16.624)
rentebaten	(1.020)	749	741	102	572
overige baten/lasten			3.939	9.127	13.066
Resultaat	2.769	1.614	1.145	(1.066)	4.462

OPBRENGSTEN

Premies

Voor boekjaar 2000 kan onderstaande verdeling per sector worden gemaakt :

Onderwijssector	premies verplicht	premies vrijwillig	vds- aktie(1)	totaal 2000
WPO	417.119	3.485	22.415	443.019
WEC/WVOII	64.011	477	4.494	68.982
VO	119.813	-	23.865	143.678
Totaal	600.943	3.962	50.774	655.679

(1) de opbrengsten van de actie premiedifferentiatie 1999/2000 zijn voor 7/12 toegewezen aan het boekjaar 2000; de opbrengsten van de actie 2000/2001 zijn voor 5/12 toegewezen aan 2000.

Overige opbrengsten

	2000	1999
<i>Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Subsidies Ministerie van OCenW inzake VF-activiteiten (1)	37.194	9.023
Subsidies Ministerie van OCenW inzake NF-activiteiten	1.273	4.400
Subsidies Ministerie van OCenW inzake BGZ-activiteiten (2)	18.062	15.492
Opslag afkoop frictie	7.562	6.789
Totaal	64.091	35.704

AD (1) :

- Dotatie	30.000
- Opleiding schoolleiders	6.200
- Opleiding adjunct-directeuren	994
Totaal	37.194

AD (2) :

- Aanvullend pakket	12.909
- Reïntegratiesubsidie	2.370
- Landelijke Taken *	2.783
Totaal	18.062

* BGZ ontvangt een subsidie van 6,472 miljoen, waarvan, zoals in het verleden gebruikelijk, 43 % wordt toebedeeld aan Landelijke Taken.

AANSPRAKEN

In het verslag van het bestuur wordt ingegaan op de toename van de aanspraken op het Vervangingsfonds. In elk geval is duidelijk dat de gemiddelde prijs van de vervanging is opgelopen en dat de behoefte aan vervanging niet is afgenomen. Ter illustratie wordt een overzicht gegeven van de Gemiddelde Personeelslast (GPL) vervanging en het aantal fte's vervanging over de jaren 1999 en 2000, uitgesplitst naar PO en VO.

	1999		2000	
	PO	VO	PO	VO
GPL	72.186	76.512	74.475	79.318
FTE	8.099	2.184	8.541	2.525

De aanspraken op het Noodfonds zijn verder afgenomen waar ook het aantal kleine scholen is afgenomen. Het beroep op het aanvullend pakket BGZ is min of meer gelijk gebleven.

UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN

	2000	1999
<i>Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Totale uitvoeringskosten doorbelast via USZO	14.813	13.082
Overige uitvoeringskosten	118	93
Subtotaal	14.931	13.175
Kosten Bestuur	108	111
Kosten Directie en Bestuursbureau (1)	1.585	1.881
Totaal	16.624	15.167

De stijging van de uitvoeringskosten wordt met name veroorzaakt door de uitbreiding van het aantal regio-adviseurs.

(1) Kosten Directie en Bestuursbureau

Salarissen	577	521
Sociale lasten	41	49
Pensioenbijdragen	33	27
Overige personele kosten (m.n. reiskosten ww. dienstreizen)	36	60
Subtotaal	687	657
Controle- en advieskosten	512	679
Overige kosten (m.n. materiële kosten , uitzendkrachten)	386	545
Totaal	1.585	1.881

De posten salarissen, sociale lasten en pensioenbijdragen hebben betrekking op de personeelsleden van het Bestuursbureau. Deze kosten komen rechtstreeks ten laste van de Stichting.

Het personeel van de uitvoeringsorganisatie is in dienst van USZO Diensten BV; de betreffende personeelskosten zijn begrepen in de door USZO doorbelaste uitvoeringskosten.

Het totaal aan kosten werd als volgt verdeeld over de diverse activiteiten :

Bedrijfsgezondheidszorg BGZ	65 %
Vervangingsfonds VF	30 %
Noodfonds NF	5 %

RENTEBATEN

	2000	1999
<i>Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:</i>		
Rentebaten rekening-courant VF	(1.020)	(324)
Rentebaten rekening-courant NF	749	412
Rentebaten werkkas VF	102	35
Rentebaten werkkas BGZ	741	537
Totaal rentebaten	572	660

Dit betreft de rente-opbrengsten van de uitzettingen op de geldmarkt van de rekening-courant VF/NF en de girorekeningen bij de Postbank N.V.

OVERIGE BATEN EN LASTEN

Deze post kan als volgt worden gespecificeerd:

Opbrengst Vera-diskettes	6	57
Subsidies Ministerie van OCenW inzake VF-uitvoering	8.971	8.668
Eurobijdrage Ministerie van OCenW	150	-
Subsidies Ministerie van OCenW inzake BGZ-uitvoering *	3.689	3.759
Subsidie Ministerie van SZW inzake regioadviseurs	250	-
Overige	-	-
Totaal	13.066	12.484

* BGZ ontvangt een subsidie van 6,472 miljoen, waarvan, zoals in het verleden gebruikelijk, 57 % wordt toebedeeld aan BGZ-uitvoering.

REALISATIE VERSUS BEGROTING

Rekening van baten en lasten
Over de periode 1 januari 2000 t/m 31 december 2000

Alle bedragen x f 1.000,00

	Realisatie	begroting
	1 jan 2000 t/m	1 jan 1999 t/m
	31 dec 2000	31 dec 1999
OPBRENGSTEN		
Premies	655.679	643.500
Wao-gelden	152.778	110.000
Overige opbrengsten	64.091	36.000
	872.548	789.500
AANSPRAKEN		
Vervangingsfonds	848.916	772.100
Noodfonds	323	1.500
BGZ	15.861	21.600
	865.100	795.200
Exploitatie-saldo	7.448	(5.700)
UITVOERINGS- EN OVERIGE APPARAATSKOSTEN	(16.624)	(14.825)
RENTE BATEN	572	770
OVERIGE BATEN/LASTEN	13.066	12.810
Resultaat	4.462	(6.945)

ACCOUNTANTSVERKLARING

Accountants
Korndijk 85-87
1016 CA Amsterdam
T 020 612 3111
F 020 612 3112

**Deloitte
& Touche**

Datum
31 mei 2001

Rekening
M. Hornius RE RA
01 099

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2000 van Stichting Vervangingsfonds en bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van de leiding van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te versprekker.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelvragen en informatie ter ondersteuning van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die de leiding van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een redelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de prestatie en de samenstelling van het vermogen op 31 december 2000 en van het resultaat over 2000 in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zivels opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Deloitte & Touche Accountants

Deloitte
Touche
Tohmatsu

Deloitte & Touche Accountants is een lid van het internationale netwerk van lidmaatschappen

WANNEER IN EEN VROEG
STADIUM RISICO-
FACTOREN EN HUN
ONDERLINGE SAMENHANG
IN KAART WORDEN
GEBRACHT KUNNEN VEEL
PROBLEMEN WORDEN
VOORKOMEN

STRESS

ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

UITVOERINGSORGANISATIE VERVANGINGSFONDS

Het Bestuur van de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs heeft de uitvoerende werkzaamheden op het gebied van het Vervangingsfonds en het Noodfonds opgedragen aan het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). Die werkzaamheden worden daar verzorgd door de Uitvoeringsorganisatie Vervangingsfonds. Per 1 januari 1996 - bij gelegenheid van de privatisering van de Stichting Pensioenfonds ABP - zijn de werkzaamheden overgedragen aan de Stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid Overheids en Onderwijspersoneel (USZO).

Ultimo de verslagperiode waren bij de Uitvoeringsorganisatie 25 personen werkzaam. Voor specifieke ondersteunende dienstverlening zijn daarnaast nog \pm 15 personen uit andere onderdelen van ABP en USZO ingezet.

CASO

Voor de premieafdracht en de declaratie van de vervangingskosten wordt door het overgrote deel van de bevoegde gezagsorganen gebruik gemaakt van het CASO-systeem. Daarmee is het CASO-systeem een elementair hulpmiddel voor het Vervangingsfonds, zowel voor de verevening van de vervangingskosten als voor de verantwoording en de controle. In het jaarverslag van de Stichting over het boekjaar 1999 is op het belang van CASO uitvoerig ingegaan. Dit geldt onverkort, zeker daar waar wordt gesproken over een mogelijke andere opzet van het Vervangingsfonds. Alternatieven zijn feitelijk (nog) niet voorhanden.

CASO is een multifunctioneel systeem en is vooralsnog niet echt vergelijkbaar met een doorsnee salarissysteem. Het onderwijsveld maar ook het Ministerie van OCenW en instellingen als het Vervangingsfonds en het Participatiefonds hebben grote praktische voordelen bij dit systeem die niet uit het oog verloren mogen worden.

Sofi-nummer

In de wet tot verbetering van het functioneren van het Vervangingsfonds en het Participatiefonds is onder meer een grondslag geboden om het Vervangingsfonds gebruik te laten maken van het sofi-nummer voor controle.

Daarmee is het mogelijk directe relaties te leggen met voornamelijk bij USZO aanwezige WAO-gegevens.

In overleg met het Landelijk Instituut voor Sociale Verzekeringen (LISV) is een invulling gekozen voor de informatie-uitwisseling. Juridisch is ook nog de aanpassing van het Besluit gegevensverstrekking Sociale Verzekering noodzakelijk alvorens het Vervangingsfonds sofi-nummers van vervangers en afwezigen kan gebruiken. Deze aanpassing wordt in de loop van 2001 verwacht. Vooruitlopend hierop zijn met het LISV afspraken gemaakt en worden voorbereidingen getroffen om binnen afzienbare tijd tot uitwisseling van gegevens over te gaan.

PREMIES

REGULIERE PREMIES

Alle bij het Vervangingsfonds aangesloten bevoegde gezagsorganen dragen maandelijks verplicht premie af. Deze premie wordt gegeven over het coördinatieloon sociale verzekering van alle in dienst van het bevoegd gezag werkzame personeelsleden met dien verstande dat in het primair onderwijs alleen het van rijkswege bekostigde personeel onder de verplichte aansluiting bij het Vervangingsfonds valt.

Voor het schooljaar 1999-2000 gelden de volgende premiepercentages:

- 7,21% voor het basisonderwijs
- 5,18% voor het (voortgezet) speciaal onderwijs
- 2,33% voor het voortgezet onderwijs.

Voor het schooljaar 2000-2001 gelden de volgende premiepercentages:

- 6,86% voor het primair onderwijs
- 6,86% voor instellingen vallende onder de Wet op de Expertise Centra (WEC)
- 5,18% voor instellingen vallende onder deel II van de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO II)
- 2,33% voor het voortgezet onderwijs

De premieverlaging voor het basisonderwijs per 1 augustus 2001 is een gevolg van het feit dat het speciaal onderwijs is uitgesplitst. Een deel van de scholen die voorheen vielen onder het speciaal onderwijs valt thans onder de WEC en een ander deel valt onder WVO II. Voor de scholen die vallen onder de WEC is eenzelfde premiepercentage van toepassing als voor de scholen die vallen onder de WVO (basisscholen).

Het reglement Primair Onderwijs biedt verder de mogelijkheid om personeel dat uit eigen middelen van het bevoegd gezag wordt bekostigd, vrijwillig bij het Vervangingsfonds aan te melden. Zo'n 500 bevoegde gezagsorganen maken voor het schooljaar 2000-2001 van deze mogelijkheid gebruik. De premie die betaald wordt voor de vrijwillige aansluiting bij het Vervangingsfonds is vanaf 1 augustus 1999 gelijk aan de reguliere premie.

VERVANGINGSBIJDRAGE-DIFFERENTIATIESYSTEEM

De sociale partners in het onderwijs hebben bij de instelling van het Vervangingsfonds ook de verplichting op zich genomen om in de formatiebudgetsector van het onderwijs (toen nog het PO en het VO) maatregelen te nemen die gericht zijn op het terugdringen van het ziekteverzuim en het arbeidsongeschiktheidsvolume.

Aanvankelijk was het de bedoeling om ter realisatie van deze doelstellingen een bonus-malussysteem in te voeren. Het bestuur van het Vervangingsfonds heeft uiteindelijk gemeend voor een ander systeem te moeten kiezen: het Vervangingsbijdrage-Differentiatiesysteem (VDS). De kern van dit systeem is dat scholen worden ingedeeld in treden. De indeling gebeurt op basis van de verhouding tussen de gedeclareerde vervangingskosten in verband met afwezigheid wegens ziekte en de aan het Vervangingsfonds verschuldigde vervangingsbijdrage. Hoe schever deze verhouding, hoe hoger de verschuldigde toeslag. In de toepassing van dit systeem wordt overigens onderscheid gemaakt tussen de onderwijssectoren. Per (sub)sector gelden per trede andere toeslagpercentages. Daarbij is rekening gehouden met de draagkracht van de scholen.

Doel van het Vervangingsbijdrage-Differentiatiesysteem is bevoegde gezagsorganen en scholen te stimuleren het ziekteverzuim terug te dringen en het beroep op het Vervangingsfonds te beperken.

Voor het schooljaar 2000-2001 is het systeem duidelijk aangescherpt, zeker wat betreft het primair onderwijs. Het aantal treden is uitgebreid van 5 naar respectievelijk 7 (PO) en 6 (VO), de tredengrenzen zijn voor een deel verlegd en ook zijn de toeslagpercentages aangepast. Ongeveer tweederde van alle schoolbesturen is ingedeeld in trede 0, hetgeen inhoudt dat er geen toeslag hoeft te worden betaald. Een deel van deze besturen maakt zelfs aanspraak op premierestitutie. Eenderde van de schoolbesturen is dus ingedeeld in trede 1 of hoger. Dit komt overeen met het beeld in het schooljaar 1999-2000. Wel is het zo dat door de aanscherping van het systeem de gemiddeld verschuldigde toeslag beduidend hoger uitvalt.

Uitgesplitst naar onderwijs(sub)sector ziet het overzicht van de trede-indeling er voor het schooljaar 2000-2001 als volgt uit:

Trede	BO		SO		VO	
	aantal	bedrag	aantal	bedrag	aantal	bedrag
0 (<50%)	530	-2.356.369,-	71	-338.255,-	34	-391.725,-
0	618	0	118	0	92	0
1	104	3.010.335,-	9	168.761,-	55	2.399.425,-
2	137	9.339.268,-	23	985.778,-	118	20.746.204,-
3	174	16.535.239,-	30	1.933.512,-	40	9.460.361,-
4	197	12.192.641,-	28	1.742.144,-	27	5.028.745,-
5	116	5.105.323,-	26	1.835.725,-	5	1.325.363,-
6	47	1.232.082,-	7	539.874,-	1	63.062,-
7	16	401.024,-	3	82.433,-		
Totalen		45.459.543,-		6.949.972,-		38.631.435,-

De totale opbrengst van de trede-indeling bedraagt derhalve f 91.040.950,-. Daarbij dient opgemerkt te worden dat te verwachten valt dat door het indienen van bezwaar c.q. het indienen van verzoeken om herziening, de opbrengst uiteindelijk lager zal uitvallen.

WAO-GELDEN

Sinds 1992 maken de uitkeringen wegens ziekte en arbeidsongeschiktheid t.b.v. het onderwijspersoneel deel uit van de voeding van het Vervangingsfonds. Het fonds ontleent zijn aanspraak hierop aan de aanspraak die de Minister van OCenW op deze uitkeringen heeft, omdat het reguliere onderwijspersoneel ook bij ziekte en arbeidsongeschiktheid integraal van rijkswege wordt bekostigd. Nadat de AAW-claims en de WAO-conforme betalingen rechtstreeks naar het Vervangingsfonds werden geleid, was met de invoering van de WAO voor overheids- en onderwijspersoneel per 1 januari 1998 een nieuwe regeling noodzakelijk. In het Primair Onderwijs is, parallel aan het Reglement een regeling getroffen die er in voorziet dat de WAO-gelden die door USZO worden uitbetaald aan de bevoegde gezagsorganen, toch ten goede komen aan het Vervangingsfonds. De aanvankelijk eind 1997 met het Ministerie van OCenW overeengekomen procedure die voorzag in korting op de bevoorschotting en aanvullende voeding van het Vervangingsfonds, bleek technisch niet te realiseren. Inmiddels dragen de bevoegde gezagsorganen Primair Onderwijs per kwartaal het saldo van de WAO-gelden af aan het Vervangingsfonds. Voor wat betreft het Voortgezet Onderwijs worden de WAO-gelden door de USZO grotendeels rechtstreeks aan het Vervangingsfonds overgemaakt. Alleen daar waar het bevoegd gezag de USZO hiertoe niet heeft gemachtigd, dient het bevoegd gezag zelf voor afdracht aan het Vervangingsfonds zorg te dragen.

CONTROLE VERVANGINGSFONDS EN NOODFONDS

Bij de instelling van het Vervangingsfonds in 1992 is besloten tot een intensieve controle op de afgedragen premies en de ingediende vervangingsdeclaraties door de uitvoeringsorganisatie. Daartoe zijn in de administratie van het Vervangingsfonds en in het CASO-systeem een aantal voorzieningen getroffen. In de Reglementen en Bestuursvoorschriften van het Vervangingsfonds en het Noodfonds is een grondslag voor controle gecreëerd en zijn bepalingen opgenomen m.b.t. de inrichting van de administratie op de scholen en administratiekantoren.

De controle van het Vervangingsfonds richt zich op de premiebetaling, de vervangingsdeclaratie met inbegrip van de relatie tussen de vervanger en de afwezige, de noodfondsuitkeringen en op alle andere zaken die verband houden met de activiteiten van de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs. De controle die in het kader van het Vervangingsfonds plaatsvindt, is financieel-administratief van aard en richt zich niet op medische gegevens. Wel wordt sinds 1996 gecontroleerd of er in geval van afwezigheid wegens ziekte ook sprake is van regelmatige begeleiding en beoordeling vanwege de bedrijfsgezondheidszorg. Hiertoe heeft een aanpassing van de bestuursvoorschriften plaatsgevonden. Afhankelijk van de mogelijkheden vindt de controle plaats in combinatie met controlewerkzaamheden voor ABP en USZO; sinds 1996 is ook de premiecontrole t.b.v. het Participatiefonds in die combinatie betrokken.

De controle valt feitelijk uiteen in 4 onderdelen:

- een eerste controle bestaat uit een geheel van -deels systematische, deels administratieve- geschakelde beoordelingen van de periodieke premie-afdrachten en declaraties. De systematische en administratieve controles vinden plaats bij de verwerking van periodieke (maandelijks) verantwoordingen, afdrachten van premies en declaraties, bij jaarlijkse eindafrekeningen en bij incidentele afdrachten en declaraties. De verwerking van de gegevens in de geautomatiseerde systemen levert een groot aantal signalen op van uiteenlopend belang en uiteenlopende betekenis. Daar waar relevant worden deze signalen teruggelegd naar het veld en na terugkoppeling vindt correctie plaats.
- er vindt regulier controle in het veld plaats deels op basis van systeemsignalen deels als gevolg van willekeurige selecties. Een beperkt deel van de controle capaciteit wordt ingezet voor zgn. bijzondere opdrachten als specifieke aandachtsgebieden, nieuwe

regelgeving en systeemaanpassing, omvangrijke nadeclaraties, vermoedens van onregelmatigheden etc. Noodfondstoe-keningen worden integraal na de eindafrekening gecontroleerd. Incidentele tussentijdse controle beperkt zich dan tot controle op het mutatiegedrag, op de inzet van uit het Noodfonds bekostigd personeel voor vervanging etc.

- de controle omvat verder een jaarlijkse steekproef uit het totale scholenbestand van het Vervangingsfonds deel uitmakend van de jaarrekeningcontrole door de externe accountant. In dit verband worden steeds 200 scholen integraal gecontroleerd voor wat betreft de afgedragen premie, de declaraties en de afgedragen WAO-gelden.
- specifieke controles bij wijze van bijzondere opdracht. Als daartoe aanleiding bestaat (bijvoorbeeld naar aanleiding van een signaal of het vermoeden dat er iets niet klopt) vindt er in opdracht van de Uitvoeringsorganisatie een gerichte controle plaats.

Voor de controle in het veld wordt gebruik gemaakt van een controleprogramma dat rekening houdt met de omvang en de kwaliteit van de administratiekantoren en schooladministraties. In de jaarrekeningcontrole worden nadrukkelijk scholen gecontroleerd, in de andere veldcontroles worden administratiekantoren eventueel volledig gecontroleerd. Afhankelijk van meegegeven controle-opdrachten is die controle dan vooral gericht op specifieke aspecten. De reguliere controle vindt zo actueel mogelijk plaats. Voorheen werd in principe het laatst verstreken kwartaal gecontroleerd. Lopende het boekjaar is het controleprogramma aangepast in die zin dat thans ook over een langere periode beoordeling plaatsvindt van de rechtmatigheid van ingediende declaraties (overigens wordt maximaal 5 jaar teruggegaan).

De inzet van het controle-apparaat in het boekjaar 2000 bedroeg 13 FTE's, terwijl de uitvoeringsorganisatie zorgde voor ondersteuning en nabewerking. De Gemeenschappelijke Accountantsdienst van ABP/USZO heeft een kwalitatieve inbreng bij de controle in die zin dat zij controleprogramma's beoordeelt en bijstuurt en steekproeven verzorgt alsmede in algemene zin de kwaliteit van de controle bewaakt, e.e.a. in overleg met de externe accountant van de Stichtingen Vervangingsfonds en Participatiefonds.

Met de eigen steekproefcontrole 2000 waren op jaarbasis 4,8 FTE's gemoeid. De steekproef omvatte 200 door de externe Accountant aselect gestoken scholen. De gehanteerde toetsingsnormen zijn in alle gevallen de bestuursvoorschriften en de reglementen Vervangingsfonds geweest alsmede de door de externe accountant vastgestelde controle-, tolerantie en materialiteitsnormen (1% voor het VF) met een betrouwbaarheid van 95%. Voor de beoordeling is de regressieschattermethode gebruikt. De controle op de premieafdrachten Vervangingsfonds levert een geschatte maximale fout op van 0,025% (*f* 148.723,-) en een geschatte verwachte fout van -0,006% (-/ *f* 38.054,-).

De controle op de netto-loonkosten declaraties Vervangingsfonds levert een geschatte maximale fout op van 1,747% (*f* 14.826.416,-) en een geschatte verwachte fout van 1,353% (*f* 11.488.097,-).

Het bedrag van *f* 11.488.097,- is een extrapolatie naar het totale bedrag aan declaraties. Hierop zullen in de loop van het jaar nog een aantal correcties naar beneden toe plaatsvinden. Op de eerste plaats dienen scholen herzieningsverzoeken dan wel bezwaarschriften tegen geconstateerde fouten in. In een aantal gevallen wordt, mede op grond van aanvullende informatie, de declaratie alsnog goedgekeurd. Op de tweede plaats vinden er in de loop van 2001 reguliere controles plaats waarbij een aantal foute declaraties uit 2000 alsnog teruggevorderd worden. De accountantscontrole heeft namelijk gedeeltelijk betrekking op door het Vervangingsfonds nog niet gecontroleerde dossiers. Deze fouten zijn derhalve nog niet in de jaarrekeningcontrole gecorrigeerd omdat de jaarrekeningcontrole vroeg in het jaar plaatsvindt (februari en maart). Dit leidt eveneens tot een neerwaartse bijstelling van het foutenpercentage. Jaarlijks gaat het hierbij om een bedrag van ongeveer 1 miljoen gulden. Per jaar wordt ongeveer 20% van het scholenveld gecontroleerd, derhalve is minimaal eens in de 5 jaar een school onderwerp van controle. Hierbij worden geconstateerde fouten uit het verleden alsnog teruggevorderd waardoor het bedrag van 1 miljoen nog kan oplopen. Tot slot vinden in de loop van de tijd ook correcties plaats die door scholen zelf alsnog worden doorgegeven. Deze correcties lopen veelal via Caso en zij voor ons als fout niet traceerbaar.

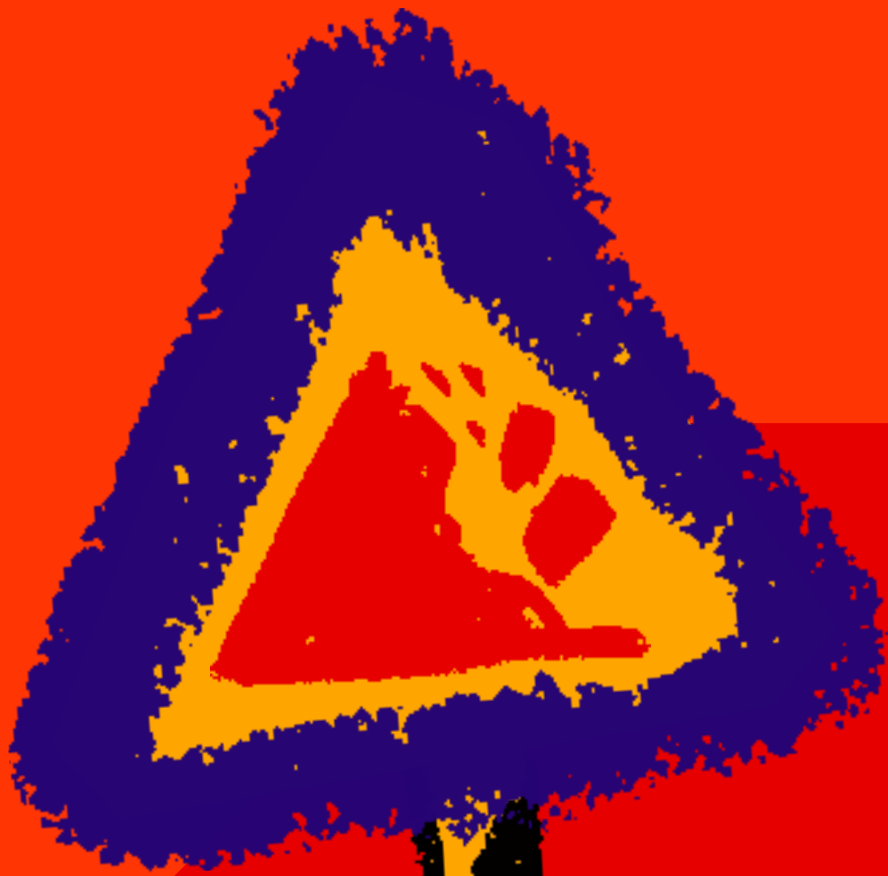
Met bovenstaande correcties is bij de schatting van de maximale respectievelijk verwachte fout geen rekening gehouden.

Van alle controles wordt een rapportage opgemaakt die wordt verwerkt in een voor bezwaar vatbare beslissing aan het bevoegd gezag. In ongeveer 30% van de in 2000 ontvangen rapportages werd melding gemaakt van fouten met betrekking tot de regelgeving van het Vervangingsfonds of Noodfonds.

De aangetroffen fouten zijn veelal dezelfde zoals die ook in de jaarrekeningcontrole worden aangetroffen, zij het dat ingeval van controle over een langere periode ook fouten als gevolg van structurele tekortkomingen in de administratieve organisatie van de gecontroleerde instellingen aan het licht komen.

Voor wat betreft het Vervangingsfonds gaat het om een grote verscheidenheid van fouten (bijvoorbeeld vervanging van adv-uren, vervanging niet tijdig beëindigd, te veel uren gedeclareerd), veelal met vrij beperkte financiële consequenties. Omvangrijke financiële consequenties zijn er aan de orde indien er sprake is van vervangingsdeclaraties zonder geldige titel (conflictsituaties, vervanging gedeclareerd wegens ziekte terwijl er kennelijk van ziekte geen sprake is, vervanging nadat de termijn van 30 maanden voor vervangingsbekostiging is verstreken en gebruik van een onjuiste declaratiecode in CASO. Er zal bekeken worden op welke wijze het risico op foutieve declaraties verder kan worden beperkt waarbij bovenstaande punten nadrukkelijk de aandacht hebben.

Ten aanzien van het Noodfonds zijn ook enkele fouten geconstateerd. Deze hadden met name betrekking op een te hoge eindafrekening en de financiële consequenties waren gering. Overigens blijkt men de materiële verplichtingen uit het Noodfondsreglement omtrent inzet van Noodfondsen voor vervanging en herbenoeming goed na te leven.

AGRESSIE EN GEWELD
VRAGEN OM EEN
STRUCTURELE AANPAK
DIE MOET LEIDEN TOT
GERICHTE MAATREGELEN
OM DIT TE VOORKOMEN
C.Q. TE VERMINDEREN

AGRESSIE & GEWELD

Het verslag van werkzaamheden 2000

1. INLEIDING

De Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs heeft twee statutaire doelstellingen:

- a. het bieden van waarborgen aan aangeslotenen voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel en voor de kosten voortvloeiend uit verplichtingen uit hoofde van de rechtspositie van personeel in het primair onderwijs, voor zover dat gebruik maakt van de regeling voor onvrijwillige taakvermindering krachtens de op het betreffende personeelslid toepasselijke onderwijs-wetgeving;
- b. het invoeren en in stand houden van bedrijfsgezondheidszorg in het onderwijs, alsmede het bevorderen en bewaken van de kwaliteit van die zorg, zomede al hetgeen daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting heeft de doelstellingen verbreed tot het bevorderen van goede arbeidsomstandigheden in het onderwijs als zelfstandige doelstelling en om daarmee door een effectieve terugdringing van het ziekteverzuim te komen tot een beheersing van de vervangingskosten.

De twee kerntaken worden op twee aandachtsvelden uitgewerkt:

- de uitvoering van de vervangingsbekostiging
- de uitvoering van het beleid gericht op terugdringen van het ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid.

Dit laatste aandachtsveld kreeg in het verslagjaar een grote beleidsmatige impuls met het afsluiten van een tweetal deelconvenanten op het gebied van arbeidsomstandigheden voor het primair en voortgezet onderwijs; de convenantpartners (sociale partners en bewindslieden OCenW en SZW) verbonden zich tot concrete inspanningen op het gebied van verzuimbegeleiding, reïntegratie en preventie van werkdruk.

Hierna worden de specifieke taken en activiteiten van deze twee velden nader uitgewerkt.

In het verslagjaar was de stichting wat betreft de vervangingsbekostiging en BGZ-/arbo-activiteiten werkzaam voor primair en voortgezet onderwijs en wat deze laatste activiteiten betreft ook voor de Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie (BVE). De BVE-sector besloot de uitvoering van de in 2000 voor deze sector afgesloten arboconvenanten niet bij het Vervangingsfonds neer te leggen, reden waarom er thans een herbezinning op gang is gebracht over de rol van het fonds op het gebied van BGZ en arbo ten behoeve van de BVE-instellingen.

Reeds enige tijd had de HBO-sector een eigen infrastructuur voor BGZ en arbo; in het verslagjaar heeft afrekening plaatsgevonden tussen het Vervangingsfonds en deze sector van nog bij het fonds berustende BGZ-middelen die toerekenbaar waren aan de HBO-instellingen.

2. UITVOERING VAN DE VERVANGINGSBEKOSTIGING

2.1 HET REGLEMENT VERVANGINGSFONDS

Het bestuur stelt voorafgaande aan elk schooljaar voor elk van beide bij het fonds aangesloten (sub)sectoren (PO en VO) een reglement vast waarin de voorwaarden voor vervangingsbekostiging zijn opgenomen.

In het verslag over 1999 is reeds ingegaan op de reglementen voor het schooljaar 1999-2000.

De reglementen voor het schooljaar 2000-2001 wijken hier nauwelijks vanaf. De enige wijziging betreft het systeem van premie-differentiatie. Dit systeem is opnieuw aanzienlijk aangescherpt. Hiervoor is daarop al ingegaan.

Wat verder moet worden opgemerkt is het feit dat het bestuur in het jaar 2000 vaker is geconfronteerd met bevoegde gezagsorganen die geen vervangers meer vinden. Er is sprake van een hoog verzuim en daarmee een grote vervangingsbehoefte. In die omstandigheden doet krapte op de arbeidsmarkt zich extra gevoelen. Het bestuur heeft om die reden besloten de reglementen voor het schooljaar 2000-2001 tussentijds te wijzigen en per 1 januari 2001 twee extra mogelijkheden ter vervanging van leerkrachten toe te voegen. Ten eerste is het vanaf die datum toegestaan in de vervanging te voorzien door inschakeling van een erkend uitzendbureau. Overigens is de vergoeding in zo'n geval gemaximeerd. Ten tweede is de mogelijkheid toegevoegd in de vervanging te voorzien door middel van zogenaamde zij-instromers als bedoeld in de interimwet zijinstroom leraren primair en voortgezet onderwijs.

2.2 VERVANGINGSPOOLS

In het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs bestaat de mogelijkheid om vervanging van afwezig onderwijspersoneel te regelen via een vervangingspool. Hiervoor dient het bevoegd gezag zich aan te melden bij het Vervangingsfonds. In concreto betekent de regeling dat het bevoegd gezag via de vervangingspool een of meer leerkrachten een jaar in dienst heeft om afwezig onderwijsgevend personeel te vervangen. De omvang van de pool mag maximaal 3 procent van de reguliere personeelsformatie beslaan, waarbij de beschikbare tijd voor minimaal 85 procent moet worden ingezet voor vervanging. De pooler wordt door het Vervangingsfonds volledig bekostigd en bij afwezigheid door het bevoegd gezag bij voorrang ingezet voor vervanging. Indien de inzet op jaarbasis minder is dan 85%, moet door het bevoegd gezag het verschil worden terugbetaald. Dit betekent dat bij een inzet van 85 procent of minder het

Vervangingsfonds altijd 15 procent van de salariskosten betaalt zonder dat daar een concrete vervanging tegenover staat.

Zolang het maximum niet wordt overschreden kunnen steeds nieuwe vervangers in de – vooraf aangemelde – pool worden aangesteld.

Voor het schooljaar 1999-2000 is er een groot aantal nieuwe pools aangemeld omdat de vervangingspool in de verkrappende onderwijsarbeidsmarkt extra mogelijkheden biedt. Ook voor het schooljaar 2000-2001 zijn de nodige aanmeldingen ontvangen. Deze zijn slechts ten dele gehonoreerd. Voor het schooljaar 2000-2001 is er voor het eerst sprake geweest van afwijzing van aanmeldingen voor een vervangingspool wegens tekort aan budget; de aanmeldingen overschreden het beschikbare, gemaximeerde budget. Voorrang is gegeven aan die scholen die op grond van de wegingsfactor leerlingtelling tot de hogere risico scholen kunnen worden gerekend.

Op dit moment participeren 220 bevoegde gezagsorganen in een vervangingspool, al dan niet in een samenwerkingsverband. De maximale bezetting van deze pools (uitgaande van 3% van de formatie) bedraagt bijna 700 fte. Overigens resulteren niet alle aanmeldingen uiteindelijk ook in maximaal bezette pools.

2.3 HET REGLEMENT NOODFONDS PRIMAIR ONDERWIJS

Zoals opgemerkt is het bestuur tevens verantwoordelijk voor de uitvoering van het Noodfonds.

Het Noodfonds is bedoeld om scholen die worden geconfronteerd met financiële gevolgen van onvermijdbare formatieve frictie die de draagkracht van de school te boven gaat, met financiële middelen te steunen. Hiertoe wordt ieder schooljaar een reglement opgesteld. Het reglement voor het schooljaar 2000-2001 is identiek aan het reglement voor het schooljaar 1999-2000.

Vanaf het schooljaar 1995-1996 vindt beoordeling van de formatieve frictie plaats op het niveau van het bevoegd gezag (eventueel per soort onderwijs). Dit heeft ertoe geleid dat steeds minder bevoegde gezagsorganen een beroep op het Noodfonds doen. De meeste schoolbesturen hebben hun formatie onder controle en beschikken over voldoende middelen om eventuele formatieve problemen zelf op te lossen.

In het schooljaar 1999-2000 zijn 18 aanvragen voor een tegemoetkoming ontvangen en toegekend.

Voor het schooljaar 2000-2001 hebben 4 bevoegde gezagsorganen

een beroep op het Noodfonds gedaan. Deze 4 aanvragen zijn ook toegewezen.

2.4 GEMOEDSBEZWAARDEN

Bij oprichting van het Vervangingsfonds werd op grond van gemoedsbezwaren aan een beperkt aantal bevoegde gezagsorganen ontheffing verleend van de aansluiting van rechtswege bij het Vervangingsfonds. In het verslagjaar gold deze ontheffing nog 25 bevoegde gezagsorganen.

In CASO is een code opgenomen waardoor voor de personeelsleden van gemoedsbezwaarde bevoegde gezagsorganen geen premie aan het Vervangingsfonds wordt afgedragen.

2.5 AFWEZIGHEIDS- EN VERVANGINGSREGISTRATIE

Het Vervangingsfonds is ook belast met de verzameling van kengetallen uit de zogenaamde afwezigheids- en vervangingsregistratie bij de aangesloten bevoegde gezagsorganen. De verplichting tot het voeren van een AVR bestaat sinds 1 januari 1993. In de bestuursvoorschriften is een reeks kengetallen over de omvang en de opbouw van de formatie op de school en over afwezigheid, ziekteverzuim, verzuim om andere redenen en vervanging omschreven.

Tweemaal per jaar moeten de bevoegde gezagsorganen deze kengetallen uit hun registraties berekenen en aanleveren. Dit kan langs geautomatiseerde weg dan wel handmatig door middel van formulieren. Nagenoeg alle bevoegde gezagsorganen houden zich aan de verplichting tot levering van kengetallen.

2.6 VERA

Het Vervangingsfonds heeft in het verleden zelf het programma VERA laten ontwikkelen en tegen kostprijs beschikbaar gesteld voor het voeren van de afwezigheids- en vervangingsregistratie. In de loop van 2000 is besloten om VERA ingaande het schooljaar 2000-2001 niet langer te ondersteunen c.q. operationeel te houden. Het belangrijkste argument hiervoor is het beperkt aantal gebruikers en het feit dat voldoende alternatieven voorhanden zijn. Alle gebruikers zijn door middel van een tweetal brieven ruimschoots van tevoren gewezen op het feit dat VERA niet langer kan worden gebruikt. Men heeft dus tijdig op een ander systeem kunnen overstappen.

3. UITVOERING VAN HET BELEID GERICHT OP TERUGDRINGEN VAN HET ZIEKTEVERZUIM EN ARBEIDSONGESCHIKTHEID

INLEIDING

In 2000 is de problematiek van het stijgende ziekteverzuim in het onderwijs en daaraan verbonden gevolgen nadrukkelijk in beeld geweest. Door de toenemende krapte op de arbeidsmarkt wordt het voor scholen steeds moeilijker om vervangers te vinden. Het niet vinden van vervanging resulteert in een grotere belasting van het overige personeel en in toenemende mate in het naar huis sturen van kinderen. Het onwenselijke van deze ontwikkelingen is evident. De maatschappelijke belangstelling voor de problematiek is in 2000 dan ook sterk toegenomen, hetgeen onder meer heeft geresulteerd in het afsluiten van twee deelconvenanten.

Ten aanzien van dit beleidsterrein heeft de Stichting Vf/BGZ (naast het bekostigen van de vervangers in het onderwijs) al van oudsher een taak om het ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid in het onderwijs terug te dringen. De invulling van deze werkzaamheden heeft altijd plaatsgevonden vanuit een breed perspectief: het creëren van randvoorwaarden en mogelijkheden, waarbinnen het onderwijsveld zelfstandig een goede invulling kan geven aan ziekteverzuim- en arbeidsomstandighedenbeleid.

De activiteiten in dit kader zijn onder te verdelen in een tweetal aspecten, te weten de subsidieregeling Aanvullend Pakket en de landelijke taken in het kader van de bedrijfsgezondheidszorg in het onderwijs.

In 2000 zijn daaraan een aantal nieuwe taken bijgekomen uit een tweetal deelconvenanten. Het betreffen het deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs' en het deelconvenant 'Preventie psychische belasting (werkdruk) primair en voortgezet onderwijs'. Zij hebben als doelstelling het ziekteverzuim in het onderwijs de komende jaren met 1%-punt terug te dringen. Met de twee deelconvenanten is in totaal 33 miljoen gulden gemoeid.

Het beleid van de Stichting Vf/BGZ zowel ten aanzien van de taken van oudsher als van de taken voortkomende uit convenantafspraken is er op gericht om het ziekteverzuim in het onderwijs terug te dringen. Hierbij is het vertrekpunt dat de stichting faciliteert en ondersteunt doch de verantwoordelijkheid daar laat waar deze thuis hoort, namelijk bij het schoolbestuur en de schoolleiding.

Wel heeft een wijziging in de methode van benadering van de scholen en besturen plaatsgevonden in de afgelopen jaren. Werden voorheen voornamelijk (zelfwerk)instrumenten aan scholen aangeboden voor het opzetten van het beleid, in toenemende mate wordt de aandacht verlegd naar bewustwording en implementatie, dit wil zeggen scholen nadrukkelijker ondersteunen en stimuleren in het gebruik van de instrumenten. Deze ontwikkeling heeft zich in 2000 voortgezet en de activiteiten voortkomende uit de deelconvenanten sluiten hier naadloos op aan. Hierbij waren voor 2000 de volgende speerpunten aan te wijzen:

- de regio-advisering aan scholen zal plaatsvinden op basis van een directere begeleiding bij het formuleren, maar ook het uitvoeren van het beleid op die scholen;
- de ontwikkeling van nieuwe instrumenten wordt beperkt en bij het 'updaten' van de bestaande instrumenten staan de praktische bruikbaarheid en de implementatie centraal;
- met de arbodiensten zijn onderhandelingen gaande om de bestaande arbocontracten met scholen te verbeteren. De huidige dienstverlening is veelal minimaal. Met een uitbreiding van het contract, waardoor er én intensiever én beter contact tussen arbodienst, school en (zieke) personeelsleden ontstaat, zal dit eveneens tot een verlaging van het ziekteverzuim dienen te leiden.

De activiteiten gericht op het terugdringen van het ziekteverzuim vormen dus een geïntegreerd geheel. De basis wordt gevormd door het contract dat scholen met arbodiensten afsluiten. In onderhandelingen met de arbodiensten over een model dienstverleningscontract wordt uitgegaan van een uitgebreidere en flexibelere dienstverlening. Als aanvulling op deze dienstverlening kunnen scholen bij uitzonderlijke problemen een beroep doen op de subsidie Aanvullend Pakket. Tevens worden scholen in algemene zin gefaciliteerd om arbo- en verzuimbeleid op te zetten door middel van regio-advisering en diverse (zelfwerk)instrumenten. De activiteiten voortkomende uit het deelconvenant "verzuimbegeleiding en reïntegratie" zijn complementair aan al deze activiteiten en richten zich met name op de extremiteiten in het verzuim (langdurige verzuimgevallen en scholen met een hoog ziekteverzuim). Deze activiteiten zijn sterk op de korte termijn gericht en vervullen voor een belangrijk deel de rol van 'opschoningsactie'. Een dergelijke actie is vanuit de bestaande activiteiten met de regulier beschikbare middelen niet te realiseren. Daar waar mogelijk zullen de reguliere activiteiten wel

aansluiting zoeken bij deze acties. Het deelconvenant "preventie psychische belasting (werkdruk)" heeft, zoals uit de naam al blijkt, een veel preventiever karakter, richt zich op een belangrijke oorzaak van ziekteverzuim (in het onderwijs wordt ca. 60% van het ziekteverzuim veroorzaakt door psychische klachten) en heeft ook betrekking op scholen met een laag ziekteverzuim.

In dit hoofdstuk worden de activiteiten beschreven op het onderhavig beleidsterrein. De activiteiten zijn onderverdeeld in:

- deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs'
- deelconvenant 'Preventie psychische belasting (werkdruk) primair en voortgezet onderwijs'
- subsidie Aanvullend Pakket
- landelijke taken

3.1 DEELCONVENANT "VERZUIMBEGELEIDING EN REÏNTEGRATIE PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS"

In mei is het deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs' ondertekend. De doelstelling van het convenant is het aantal werknemers dat wordt blootgesteld aan het arbeidsrisico psychische belasting te reduceren en het ziekteverzuimpercentage in de sectoren primair en voortgezet onderwijs in het algemeen en bij scholen met een hoog verzuim in het bijzonder te verminderen. Aan de uitvoering van dit deelconvenant zijn een viertal onderdelen opgedragen aan de Stichting Vf/BGZ, het betreffen de Subsidie Individuele Reïntegratie, zorgbemiddeling, uitbreiding en intensivering inzet regio-adviseurs en een voorlichtingscampagne.

3.1.1 Subsidie Individuele Reïntegratie

Vanaf 1 mei biedt de Stichting Vf/BGZ aan scholen in het PO en het VO in het kader van het bovengenoemde deelconvenant de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor de Subsidie Individuele Reïntegratie. De subsidie biedt een bijdrage in de kosten van de begeleiding, die nodig is voor de reïntegratie van ziek onderwijspersoneel (directieleden, onderwijzend en onderwijs ondersteunend personeel). De uitvoering van de subsidie is bij Diensten Vf/Pf neergelegd.

Het onderwijsveld is door middel van artikelen in R|entree en een folder geïnformeerd over de subsidieregeling. Om voor de subsidie in aanmerking te komen moet in principe sprake zijn van een verzuim van zes weken of langer. In voorkomende gevallen kan van deze termijn worden afgeweken. De te subsidiëren zorgverlening kan divers van aard zijn. In principe worden vergoed:

- begeleiding in verband met burnout/stress;
- begeleiding in verband met psychische of sociaal emotionele belasting;
- zorgverlening/training die gericht is op het vergroten van de pedagogische en/of didactische vaardigheden;

- ondersteuning op het terrein van de communicatieve en sociale vaardigheden;
- ander begeleiding of training die noodzakelijk is in verband met de reïntegratie.

Kosten voor outplacement komen niet voor vergoeding in aanmerking. De subsidiëring komt bovendien niet in de plaats van een aanspraak op vergoeding uit andere bronnen zoals de wet REA of ziektekostenverzekering.

Daar een gelijksoortige subsidieregeling al in 1998 en 1999 aan het onderwijsveld is aangeboden, nam het aantal aanvragen direct na het van kracht worden van de subsidie een grote vlucht. In 2000 zijn 1214 aanvragen ingediend. In 149 gevallen is het subsidieverzoek afgewezen en bij 897 aanvragen heeft een gedeeltelijk of gehele toewijzing plaatsgevonden. Op 31 december 2000 waren nog 168 aanvragen in diverse stadia van afhandeling. In 2000 is reeds een bedrag van bijna 2,5 miljoen toegewezen.

3.1.2 Zorgbemiddeling

Via zorgbemiddeling (case-management) dient het reïntegratieproces van werknemers, die al langer dan 6 maanden door ziekte afwezig zijn, te worden opgestart of versneld.

In december is na een uitgebreide offerteprocedure voor een uitvoerder van dit project gekozen.

Daarmee is afgesproken dat, vooruitlopend op het inrichten van de structurele voorziening, op ad hoc basis vanaf 1 januari 2001 zorgbemiddelingstrajecten in uitvoering zullen worden genomen.

3.1.3 Regio-advisering

Op basis van de positieve ervaringen met de bestaande regio advisering (9 regioadviseurs) door de Stichting Vf/BGZ en de Stichting Pf is in het deelconvenant opgenomen dat het aantal regioadviseurs zal worden uitgebreid. De uitvoering van dit onderdeel is bij Diensten Vf/Pf belegd, daar de bestaande regioadviseurs eveneens bij Diensten Vf/Pf werkzaam zijn.

In afwijking van de aanpak van de regio-advisering tot op heden zullen de scholen, die bezocht worden in het kader van het deelconvenant, door de regioadviseur worden ondersteund bij het doorlopen van een intensief advies- en coachingstraject gericht op de implementatie van maatregelen ter beperking van het ziekteverzuim. Een secundair doel is om bij deze onderwijsinstellingen via zelfwerkzaamheid verzuimbeleid een 'vaste' plaats binnen het totaalbeleid te laten krijgen. In een periode van twee jaar zullen 1100 scholen met een hoog ziekteverzuim in dit kader worden bezocht.

In 2000 heeft door Diensten Vf/Pf de werving van negen nieuwe regioadviseurs plaatsgevonden. Per 1 oktober zijn deze regioadviseurs in dienst getreden en is begonnen met het inwerkprogramma. In het laatste kwartaal van 2000 zijn reeds enkele tientallen scholen/besturen, die onder de hoog-risico-populatie vallen, door de regioadviseurs bezocht en is een start gemaakt met het opstellen en uitvoeren van het plan van aanpak. Vanaf begin 2001 wordt de nieuwe werkwijze van de regioadviseurs geformaliseerd. Iedere regioadviseur zal een vast aantal 'convenantscholen' onder begeleiding krijgen.

Ten aanzien van de uitvoering van dit onderdeel van het convenant zijn tevens door Diensten Vf/Pf een aantal ondersteunende activiteiten uitgevoerd, te weten:

- een selectie van convenantscholen voor de eerste tranche;
- een 'papierens versie' van het monitorsysteem. Een geautomatiseerde versie zal in 2001 worden ontwikkeld;
- een leidraad voor de werkzaamheden van de regioadviseurs;
- een concept-raamwerk voor de plannen van aanpak voor convenantscholen.

3.1.4 Voorlichtingscampagne

De voorlichting over de convenanten kent drie componenten, te weten:

- voorlichting via de regioadviseurs, die scholen bezoeken in het kader van de convenantafspraken en de reguliere dienstverlening.
- reguliere voorlichting van het Vervangingsfonds, via de helpdesk, brochures over de onderdelen (bijvoorbeeld subsidies) van het convenant, en de voorlichting via het periodiek van het Vervangingsfonds (Rentree).
- overstijgende voorlichting dat onder andere tot doel heeft om de bewustwording rond de noodzaak van ziekteverzuimbeleid te vergroten in het onderwijsveld. Er zal een gespecialiseerd voorlichtingsbureau worden ingeschakeld, dat de ontwikkeling van het voorlichtingsconcept ter hand moet nemen.

3.2 DEELCONVENANT 'PREVENTIE PSYCHISCHE BELASTING (WERKDruk) PRIMAIR EN VOORTGEZET ONDERWIJS'

Evenals bij deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie' is het deelconvenant 'Preventie psychische belasting (werkdruk) primair en voortgezet onderwijs' door sociale partners, de Minister van OCenW en de Staatssecretaris van SZW op 28 november ondertekend en is de uitvoering bij de Stichting Vf/BGZ neergelegd. De doelstelling van het deelconvenant is de risicopopulatie met betrekking tot het arbeidsrisico psychische belasting (werkdruk) in vier jaar tijd met een percentage van tenminste 10% te reduceren. Om dit te bewerkstelligen is in het convenant afgesproken dat er een subsidieregeling 'Voorkoming Uitval Onderwijspersoneel' komt en dat een aantal instrumenten ontwikkeld wordt:

Subsidie voorkoming uitval onderwijspersoneel

Vanuit het onderwijsveld werd er al langer op aangedrongen om een mogelijkheid te scheppen voor extra begeleiding van werknemers die uit dreigen te vallen. Aan die wens is gehoor gegeven in dit deelconvenant. Daarin is namelijk een nieuwe subsidieregeling ter voorkoming van uitval afgesproken. De voorbereiding van de daadwerkelijke invoering van de regeling is inmiddels opgestart. De verwachte invoeringsdatum van de subsidieregeling is 1 april 2001.

Instrumentontwikkeling

In het deelconvenant is een aantal nieuw te ontwikkelen instrumenten afgesproken. De instrumenten zijn:

- Uitbreiding preventieve inzet Aanvullend Pakket
- Ontwikkeling Welzijns-PAGO voor het Onderwijsondersteunend personeel (OOP)
- Implementatie en beter benutten beschikbaar instrumentarium van Vervangingsfonds.

De uitvoering hiervan zal met name in 2001 plaatsvinden.

3.3 SUBSIDIE AANVULLEND PAKKET

De doelstelling van de subsidie Aanvullend Pakket is om aan scholen met aantoonbare problemen met de arbeidsomstandigheden of met een bovengemiddeld verzuim, extra financiële middelen ter beschikking te stellen om een verbetering van de situatie via gerichte activiteiten te bewerkstelligen. De inzet van middelen uit het Aanvullend Pakket dient te zijn gericht op de school als collectief. Individuele zorgverlening wordt niet bekostigd via het Aanvullend Pakket. De uitvoering van deze subsidieregeling is bij Diensten Vf/Pf neergelegd.

Door de Stichting Vf/BGZ is een aantal formele en materiële beoordelingscriteria ontwikkeld, waaraan moet worden voldaan door de instellingen die een beroep willen doen op het Aanvullend Pakket.

Om overschrijding van het beschikbare budget te voorkomen is in januari 1996 besloten om het verzuimpercentage van de aanvragende scholen over het voorgaande schooljaar bepalend te laten zijn ten aanzien van de vraag of men in aanmerking komt voor subsidiëring. Ook in 2000 kwamen alleen die scholen in aanmerking voor subsidie Aanvullend Pakket, die over het voorgaande schooljaar een verzuimpercentage van 4 procent of hoger hebben gehad.

Bij scholen die een beroep doen op het Aanvullend Pakket in verband met problemen als gevolg van fusie wordt de verzuimdrempel van 4 procent niet toegepast. Voorts is de verzuimdrempel niet gehanteerd in situaties, waarbij als gevolg van de problematiek m.b.t. de arbeidsomstandigheden aantoonbaar langduriger verzuim is ontstaan.

In 2000 zijn er 819 aanvragen Aanvullend Pakket binnengekomen. Daarmee komt het totaal aantal aanvragen dat vanaf de start van het Aanvullend Pakket is binnengekomen op 5288. In 2000 zijn 790 beslissingen genomen, waarbij 69 aanvragen voor subsidie zijn afgewezen. Daar diverse aanvragen uit 2000 nog in behandeling zijn, kunnen (nog) geen definitieve financiële gegevens worden verstrekt. Op basis van ervaringscijfers van de afgelopen jaren en de omvang van de openstaande aanvragen, kan worden geconstateerd, dat nagenoeg uitputting van het budget plaatsvindt.

In 2000 zijn 13 bezwaarschriften binnengekomen, die gericht waren tegen beslissingen in het kader van het Aanvullend Pakket. Drie bezwaarschriften zijn in 2000 ongegrond verklaard en twee bezwaarschriften niet ontvankelijk. In zeven gevallen is het bezwaarschrift geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard dan wel heeft een herziening van de beslissing plaatsgevonden.

3.3.1 Evaluatie Subsidie Aanvullend Pakket

Door Research voor Beleid BV heeft evaluatie-onderzoek naar het Aanvullend Pakket plaatsgevonden. De belangrijkste conclusies uit het rapport zijn:

1. Veel scholen zijn positief over de effecten van het Aanvullend Pakket. Zo'n 90% van alle scholen die de afgelopen jaren een Aanvullend Pakket-subsidie hebben ontvangen geeft aan dat het doel van de interventie geheel of gedeeltelijk is bereikt.
2. Wat betreft de ontwikkeling van het ziekteverzuim springen de scholen die wél van het Aanvullend Pakket gebruik hebben gemaakt er gunstiger uit dan de scholen die dat niet hebben gedaan. Daarbij kan worden aangegeven, dat het effect gunstiger in het basisonderwijs en bij kleinere scholen is. Denominatie speelt niet of nauwelijks een rol.
3. Er zijn nauwelijks combinaties van 'soort problematiek' en 'soort interventie' of 'soort zorgverlener' aan te geven, die duidelijk gunstigere of minder gunstige resultaten opleveren.
4. De scholen zijn in het algemeen te spreken over de uitvoering van het Aanvullend Pakket: "het invullen van formulieren gaat snel, is billijk, logisch en er is een snelle afhandeling".
5. Een goede diagnose is van groot belang voor een goede oplossing van het probleem.
6. De keuze van de zorgverlener is verder van cruciaal belang voor het welslagen van de interventie. Daarbij zijn er vier belangrijke aandachtspunten: deskundigheid, acceptatie binnen de school, affiniteit met het onderwijs en oog voor de eigenheid van de school.
7. Als succesfactor geldt verder de betrokkenheid van de school zelf.

Naar aanleiding van het rapport wordt begin 2001 een aantal aanbevelingen aan het bestuur van de stichting gedaan voor verdere verbeteringen van het Aanvullend Pakket. Deze verbetervoorstellen richten zich op de kwaliteit van de zorgverlening en de inbedding in de schoolorganisatie, daarbij aansluitend op de conclusies 5 tot en met 7.

3.4 LANDELIJKE TAKEN

Vrijwel vanaf de start van het Vervangingsfonds zijn de landelijke taken bij de stichting neergelegd. De landelijke taken hebben ten doel het onderwijsveld te faciliteren ter bevordering van de ontwikkeling van het aldaar te voeren arbeidsomstandigheden- en bedrijfsgezondheidszorgbeleid.

De activiteiten die in dit kader in 2000 zijn uitgevoerd, worden onderverdeeld naar 'algemene activiteiten', 'regio-advisering', 'productontwikkeling en -implementatie', 'voorlichting en logistiek' en 'onderzoek'. Het merendeel van deze activiteiten wordt door Diensten Vf/Pf in opdracht van de Stichting Vf/BGZ uitgevoerd.

De in 1999 ingezette lijn om scholen directer te ondersteunen bij het opzetten en implementeren van verzuim- en arbobeleid is in 2000 gecontinueerd. Dit impliceert dat nog slechts in beperkte mate nieuwe producten worden ontwikkeld. De aandacht is verplaatst naar het actualiseren van producten en de implementatie. Zo is bijvoorbeeld het handboek Arbomeester in 2000 geactualiseerd. In het voorjaar van 2001 zal tijdens regionale voorlichtingsbijeenkomsten het gebruik van dit handboek worden toegelicht. Ook de opzet van het handboek is zodanig gewijzigd, dat deze meer aansluit op het implementeren van het beleid binnen een school.

3.4.1 Algemeen

KEURMERK ONDERWIJS (KMO)

Arbodiensten kunnen zich door de Stichting Vf/BGZ laten beoordelen op de kwaliteit van hun dienstverlening aan het onderwijsveld. Dit gebeurt aan de hand van objectieve criteria. Bij het voldoen aan deze criteria ontvangt de betreffende arbodienst het KMO-certificaat. In 2000 heeft een tweede arbodienst het keurmerk ontvangen.

OVERLEG MET ARBODIENSTEN

In 2000 heeft elf maal overleg met de arbodiensten plaatsgevonden. De bijeenkomsten hebben met name in het teken gestaan van de onderhandelingen over de nieuwe raamovereenkomst tussen de arbodiensten en de Stichting Vf/BGZ en het nieuwe model dienstverleningscontract, zoals dit tussen een arbodienst en een school wordt afgesloten. Inmiddels zijn de onderhandelingen vrijwel afgerond en zal de ondertekening begin 2001 plaatsvinden.

In de raamovereenkomst zal onder meer afgesproken worden, dat de arbodiensten een aantal gegevens zullen aanleveren en dat er jaarlijks door de stichting bij de scholen een onderzoek zal worden uitgevoerd naar hun ervaringen met hun eigen arbodienst.

Het model dienstverleningscontract wordt op een aantal aspecten gewijzigd in vergelijking met de eerdere modelcontracten. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- er is nog maar 1 model en er zijn dus geen varianten meer;
- buiten de wettelijk verplichte contactmomenten zijn er in het eerste ziektejaar 9 flexibele contactmomenten. Flexibel in de zin dat ze eerder of later in de tijd kunnen plaatsvinden, flexibel doordat bij de ene zieke meer contactmomenten zijn dan bij de ander (ook mede afhankelijk van het ziektebeeld) en flexibel in de disciplines (bedrijfsarts, bedrijfsmaatschappelijk werker, psycholoog);
- de werknemer dient een eigen verklaring in te vullen, die hij/zij na de eerste ziektedag krijgt toegestuurd. Het doel hiervan is informatie over de ziekte van werknemer te krijgen, informatie over wat er speelt op een school te verzamelen en de verzuimdrempel iets te verhogen. Op basis van de eigen verklaring wordt tevens gekeken of iemand eerder of later dient te worden opgeroepen voor een gesprek;
- jaarlijks vindt er een evaluatiegesprek tussen de arbodienst en het bestuur (en eventueel andere personen) plaats. In dit gesprek vindt een evaluatie van de dienstverlening in het afgelopen jaar plaats, zal de verzuimgeschiedenis van de individuele scholen aan bod komen en wordt bezien welke activiteiten in het komende jaar worden ondernomen mede gelet op de uitkomsten van de Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en plan van aanpak. Na een half jaar vindt een tussen-evaluatie plaats, waarin de stand van zaken van de te ondernemen activiteiten in dat jaar worden doorgenomen.

Doelstelling van dit nieuwe model dienstverleningscontract is, dat de arbozorg op scholen wordt verbeterd om zodoende een bijdrage te leveren aan het verminderen van het ziekteverzuim. Het modelcontract is duurder voor scholen dan de eerdere varianten. Om scholen niet in de financiële problemen te laten komen is door de Stichting Participatiefonds en de Stichting Vervangingsfonds besloten om twee keer 15 miljoen gulden (15 miljoen in 2001 en 15 miljoen in 2002) vanuit de Stichting Pf over te hevelen naar de Stichting Vf/BGZ. Deze middelen zullen vervolgens onder de scholen worden verdeeld als bijdrage in de financiering van hun (duurder) contract met de arbodienst.

CLIËNTENPLATFORMS VF/PF

In 1999 hebben de besturen van de Stichting Vf/BGZ en de Stichting Pf besloten tot het instellen van een cliëntenplatform voor het PO en een cliëntenplatform voor het VO. Het doel van de cliëntenplatforms is de afstand van de stichtingen tot het onderwijsveld te

verkleinen. De cliëntenplatforms vervullen de taak van klankbord en denktank. Als onafhankelijk voorzitter treedt de heer drs. B.A.M. Wienk op. In het cliëntenplatform zijn de diverse geledingen van een school (bestuur, leiding, OP/OOP en MR) vertegenwoordigd.

Conform afspraak is het functioneren van de cliëntenplatforms na een jaar geëvalueerd. Op basis van het evaluatieverslag hebben de besturen van de beide stichtingen besloten het initiatief voor onbepaalde tijd te continueren. Gedurende de verslagperiode zijn de beide cliëntenplatforms vijf maal bij elkaar gekomen. Ten aanzien van het Vervangingsfonds zijn onder meer de onderwerpen hoog-verzuim-scholen, het nieuwe model dienstverleningscontract met arbodiensten en burn-out in het onderwijs aan de orde geweest. In het najaar hebben een viertal leden het cliëntenplatform verlaten voornamelijk vanwege het aanvaarden van een nieuwe betrekking. Na een oproep in Rjentree zijn voldoende aanmeldingen binnengekomen om begin 2001 tot een invulling van de vacatures te komen.

3.4.2 Regio-advisering

Samen met de Stichting Pf zijn 9 regioadviseurs voor de beide stichtingen werkzaam. Daarnaast zijn op 1 oktober aanvullend 9 nieuwe regioadviseurs aangesteld. De uitbreiding van het aantal regioadviseurs heeft plaatsgevonden in het kader van de uitvoering van de arbo-deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie primair en voortgezet onderwijs'. Met de uitbreiding heeft zich ook een wijziging in de aanpak van de regio-advisering voorgedaan. Voor een nadere toelichting betreffende deze wijziging wordt naar de activiteiten deel uitmakend van het deelconvenant 'Verzuimbegeleiding en reïntegratie in het primair en voortgezet onderwijs' verwezen.

De regioadviseurs ondersteunen in opdracht van de Stichting Vf/BGZ vanaf 1996 de scholen en besturen in de sectoren PO, VO en BVE op het gebied van arbo- en ziekteverzuimbeleid. De taakstelling van de regioadviseurs voor de Stichting Vf/BGZ (dus afgezien van de taakstelling voortkomende uit het deelconvenant) betreft:

- het geven van voorlichting op schoolniveau en/of bestuursniveau c.q. samenwerkingsverbanden.
- het adviseren en sturen bij het opzetten van arbo- en verzuimbeleid met de mogelijkheid gebruik te maken van protocollen en voorbeelden uit de praktijk.
- het informeren over diverse instrumenten, subsidies en handboeken
- het bespreken van resultaten en het maken van een plan van aanpak na het doorlopen van onderzoekstrajecten.
- het onderzoeken van de mogelijkheden en het voorbereiden van aanvragen voor de subsidieregelingen van de stichting.

Door de regioadviseurs zijn in 2000 de volgende bezoeken afgelegd:

Bezochte organisaties										
	kwartaal 1		kwartaal 2		kwartaal 3		kwartaal 4		totaal	
	abs	rel	abs	rel	abs	rel	abs	rel	abs	rel
adm. kantoren	4	0,7	3	0,6	7	1,9	3	0,6	17	0,9
Adviesbureaus	36	6,7	43	8,1	41	11,4	37	7,6	157	8,2
Arbo-diensten	12	2,2	24	4,5	23	6,4	11	2,3	70	3,6
besturen ¹⁾	76	14,1	88	16,5	74	20,6	95	19,5	333	17,3
Uszo-kantoren	12	2,2	7	1,3	13	3,6	4	0,8	36	1,9
diversen	15	2,8	16	3,0	10	2,8	17	3,5	58	3,0
gemeenten ¹⁾	33	6,1	36	6,8	21	5,8	37	7,6	127	6,6
OBDD/LPC	10	1,9	17	3,2	9	2,5	8	1,6	44	2,3
scholen	342	63,3	298	56,0	162	45,0	276	56,6	1078	56,1
Totaal	540	100,0	532	100,0	360	100,0	488	100,0	1920	100,0

1. Hierbij wordt vermeld dat het bezoek aan een schoolbestuur en gemeente veelal meerdere scholen betreft. Het aantal scholen dat door de regioadviseurs op deze wijze indirect wordt bereikt is groter dan bovenstaand schema suggereert.

44

Bij bovenstaande bezoeken komen zowel onderwerpen van het Vervangingsfonds als onderwerpen van het Participatiefonds aan de orde. Een duidelijk onderscheid is niet altijd te maken omdat bij het bespreken van onderwerpen als ziekteverzuimbeleid en arbobeleid vaak ook aspecten van personeelsbeleid aan de orde komen, andersom is dit natuurlijk ook het geval. Uiteraard zijn er ook bezoeken, waarbij expliciet onderwerpen van het Vervangingsfonds aan de orde zijn geweest. Hierbij gaat het dan om bijvoorbeeld: de problematiek van de hoog verzuimscholen, ARBO-wetverplichtingen, arbeidsomstandigheden en de bespreking van aanvragen Aanvullend Pakket of Subsidie Individuele Reïntegratie.

Project Hoog-Verzuim-Scholen

In 1999 is voor 200 besturen in het Primair Onderwijs het Project Hoog Verzuimende Scholen geëntameerd. Deze besturen met in totaal 466 scholen onder zich, vielen in de 2 voorgaande schooljaren in de treden 2, 3, 4 of 5 van de VDS. De taakstelling van het project is dat bij besturen die in het project participeren een positieve ontwikkeling in het ziekteverzuim wordt gevonden, ten opzichte van besturen die hierin niet participeren. Om die taakstelling te bereiken worden met het betreffende bestuur afspraken gemaakt gericht op een dusdanige (niet-vrijblijvende) interventie op schoolniveau dat het verzuim daalt en dat er minder gedeclareerd wordt. Elk bestuur krijgt daartoe een bezoek van de regioadviseur en een projectleider van het bestuursbureau. Gezamenlijk wordt er een analyse van de ziekteverzuimproblematiek gemaakt en bekeken welke maatregelen tot terugdringing van dat verzuim kunnen leiden. Kunnen die maatregelen niet (geheel) uit de reguliere subsidiemogelijkheden vergoed worden, dan kan er een beroep worden gedaan op het budget van f 5 miljoen dat voor het project beschikbaar is. Deze

vorm van ondersteuning wordt door de meeste besturen zeer gewaardeerd.

In het jaar 2000 zijn er 138 besturen bezocht door hun eigen regioadviseur en de projectleider. Bij 6 besturen is afgezien van een bezoek omdat zij geen verzuimproblematiek meer hadden. Deze bezoeken hebben in het jaar 2000 tot 52 gehonoreerde aanvragen voor subsidie geleid voor een totaalbedrag van f 1.075.214,42. Hiervan kon f 692.590,43 ten laste van de subsidies Aanvullend Pakket en Reïntegratiebegeleiding worden gebracht en kwam het resterende bedrag van f 382.653,99 ten laste van het budget van f 5 miljoen. Met de uitvoering van het project was ultimo 2000 f 17.656,00 gemoeid. Ook dit komt ten laste van het budget van f 5 miljoen.

3.4.3 Productontwikkeling en -implementatie

STRESSPREVENTIEPROJECT

Het stresspreventieproject wordt in samenwerking met de Universiteit Maastricht uitgevoerd. Het doel van dit project is om een bewustwording bij het onderwijspersoneel op gang te brengen over leefstijl en stresshantering, opdat vroegtijdige signalering van stress plaatsvindt waardoor verzuim door stress en burnout wordt voorkomen. Onderwijspersoneel dat deelneemt aan het project, krijgt aan de hand van een door hen ingevulde vragenlijst een door de computer gegenereerd persoonlijk advies. In dit advies wordt ingegaan op werkbelastingfactoren, welzijnsfactoren, stresshanteringsstijl, gezondheid en leefstijl. De persoonlijke score wordt afgezet tegen een vergelijkbare referentiegroep en er worden adviezen gegeven om het gedrag eventueel te verbeteren.

Het totale project (inclusief het ontwikkelingstraject) heeft een doorlooptijd van vier jaar en zal eind 2001 worden afgerond. In 2000 heeft een tussenevaluatie plaatsgevonden. Op basis van deze evaluatie heeft het bestuur besloten het project te continueren. Tevens heeft het bestuur ingestemd met enkele organisatorische veranderingen en verbetervoorstellen.

In 2000 hebben ongeveer 5.500 scholen pakketten met vragenlijsten toegezonden gekregen voor het verspreiden onder hun onderwijspersoneel. Gedurende de verslagperiode zijn 26.818 persoonlijke adviezen en 322 teamrapporten verzonden. De belangstelling voor deelname aan het project neemt gedurende het project toe. Bedroeg de respons bij aanvang van het project nog 18%, inmiddels is de respons in het laatste kwartaal van 2000 gestegen tot 23%.

UPDATE WELZIJNS-PAGO GEZONDERWIJS

Conform de Arbo-wet zijn werkgevers verplicht hun werknemers in de gelegenheid te stellen een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) te ondergaan. Daar welzijn een belangrijke component is in het arbeidsrisico voor werknemers in het onderwijs, heeft de Stichting Vf/BGZ specifiek voor het onderwijs de welzijns-PAGO GezonderWIJS laten ontwikkelen, die door arbodiensten kan worden gebruikt.

Mede op basis van opmerkingen van arbodiensten is in 2000 de welzijns-PAGO GezonderWIJS aangepast. Het betreffen zowel technische aanpassingen (er is nu ook een netwerkversie) alsook vormgevingsaanpassingen (waardoor het instrument veel gebruiksvriendelijker is geworden). Op 11 oktober is door het NSOH (Netherlands School of Occupational Health; voorheen CORVU) een training voor bedrijfsartsen en A&O psychologen betreffende deze PAGO verzorgd. Aan deze training hebben 16 personen deelgenomen.

FYSIEKE BELASTING VAN LEERKRACHTEN LO EN LEERKRACHTEN GROEP 1 EN 2

Uit een onderzoek van TNO-Arbeid, dat een aantal jaren geleden in opdracht van de stichting Vervangingsfonds is uitgevoerd, naar de fysieke belasting van leerkrachten is naar voren gekomen, dat met name leraren Lichamelijke Opvoeding (LO) in het VO en leerkrachten groep 1 en 2 in het PO een zware fysieke belasting ondergaan. Op basis van de bevindingen uit dit onderzoek is aan TNO-Arbeid vervolgoopdracht verstrekt om tot concrete implementeerbare oplossingen te komen voor deze twee beroepsgroepen. Om bij deze projecten de input van het veld te waarborgen, is samenwerking gezocht met de Katholieke Vereniging voor leraren LO (KVLO) en de Amsterdamse Schoolbesturen voor Katholiek Onderwijs (ASKO).

In 2000 is voor directies en leraren LO het boekje 'Bewegwijzer LO' beschikbaar gekomen. In dit boekje worden suggesties aangedragen om fysieke belasting bij docenten LO te voorkomen. Daarnaast

is door middel van een artikelenreeks in het tijdschrift van de KVLO aandacht geschonken aan deze problematiek. Het resultaat van de vervolgoopdracht naar de fysieke belasting van leerkrachten in groep 1 en 2 van het PO wordt begin 2001 verwacht.

SEMINARS BELEID AGRESSIE EN GEWELD

Op basis van het handboek 'Beleid Agressie en Geweld' zijn onder gelijklopende titel seminars aan het onderwijsveld aangeboden. De seminars hadden tot doel de scholen te ondersteunen bij het opzetten van hun beleid in het kader van agressie en geweld, zoals dit in het handboek staat beschreven. In totaal stonden 24 seminars (15 voor het PO en 9 voor het VO) gepland. Uiteindelijk hebben 22 seminars (13 voor het PO en 9 voor het VO) doorgang gevonden. Twee seminars van het PO zijn wegens gebrek aan belangstelling afgelast. In totaal hebben 377 personen aan de seminars deelgenomen. Op basis van de eerst 16 seminars heeft een evaluatie plaatsgevonden. Hierbij bleek dat zowel de inhoud van de seminars en handboek als de cursusleiders zeer positief worden beoordeeld. Verder geeft 98% van de deelnemers aan dat de seminars (ruim) voldoende hulpmiddelen bieden om het beleid agressie en geweld te versterken in de eigen organisatie. Het handboek 'Beleid Agressie en Geweld' kan daarnaast separaat worden besteld.

INTERVISIE/SUPERVISIE

Aan het Interfacultair Instituut voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Studievoordigheden (IVLOS) van de Universiteit Utrecht is in de zomer 1999 opdracht verstrekt voor het ontwikkelen van zelfwerkmateriaal voor actieve oriëntatie en zelfinstructie ter voorkoming van ziekteverzuim en uitval door middel van intervisie en supervisie in scholen voor VO en BVE. In 2000 heeft de oplevering van de concept-eindversie door IVLOS plaatsgevonden. Begin 2001 zal worden bezien op welke wijze een vervolg aan dit project zal worden gegeven.

ACTUALISEREN ARBOMEESTER/ARBOLEIDER

In 1999 is de nieuwe Arbo-wet 1998 door de Tweede Kamer goedgekeurd. Deze gelegenheid is aangegrepen om de Arbomeester en de Arboleider (de zelfwerkinstrumenten op het gebied van arbobeleid voor het PO respectievelijk het VO) te herzien.

In 2000 is de actualisatie van de Arbomeester vrijwel voltooid. Inhoudelijk is het instrument aangepast aan de nieuwe wetgeving en is voor een geheel nieuwe opzet gekozen. Tenslotte zijn de bestaande werkdocumenten en controlelijsten herzien en zijn nieuwe werkdocumenten toegevoegd. De praktische werkbaarheid is getoetst door middel van een begeleidingscommissie, die is samengesteld uit praktijkmensen uit het betreffende onderwijsveld. Tevens is besloten een interactieve CD-ROM op basis van de werkdocumenten te laten ontwikkelen. De nieuwe Arbomeester zal begin 2001 beschikbaar komen. In december waren al 900 bestellingen binnen voor de nieuwe Arbomeester.

In 2001 zullen de Arboleider, de ASV voor PO, de ASV voor VO/BVE en cursus Arbobeleid worden geactualiseerd. De opzet van deze instrumenten zal gelijk zijn aan die van de Arbomeester.

SCHOOLWIJZER

Eind 2000 is de eindversie van de Schoolwijzer door TNO Arbeid opgeleverd. De Schoolwijzer is een nieuw arbo-naslagwerk voor scholen en besturen in het primair en voortgezet onderwijs en de BVE-sector. Het voorziet in allerlei specifieke wettelijke maatregelen en richtlijnen voor deze sectoren. Met name is een vertaalslag gemaakt van de vrij abstracte arbowet- en aanvullende regelgeving naar de specifieke onderwijssituatie.

De nieuwe Schoolwijzer vervangt voor een deel de 'oude' VGM-brochure en sluit aan op een nieuwe brochure 'Technische leidraad scholenbouw', die door de VNG wordt uitgegeven. Begin 2001 is de nieuwe Schoolwijzer leverbaar.

CURSUS 'ZICHT OP ONDERWIJS'

In 2000 is in opdracht van de Stichting Vf/BGZ door Interstudie de cursus 'Zicht op onderwijs' verzorgd. In deze cursus worden bedrijfsartsen geïnformeerd over specifiek voor het onderwijs geldende zaken (subsidiemogelijkheden, structuur, en dergelijke). Aan de cursus hebben 26 personen deelgenomen.

3.4.4 Voorlichting en logistiek

ARBOCONGRES 'VERZUIM BLIJF ER NIET MEE ZITTEN'

Op 18 april 2000 heeft het (tweejaarlijkse) congres 'Verzuim, blijf er niet mee zitten' in het Nederlands Congresgebouw te Den Haag plaatsgevonden. Zoals al uit de titel blijkt richtte het congres zich met name op activiteiten in scholen om het ziekteverzuim te verminderen ('good-practices') dan wel om ziekteverzuimbeleid in scholen te implementeren. Na een plenair ochtend gedeelte met presentaties van de heer Dekker (directeur Stichting Vf/BGZ), de heer Hermans (minister van OC&W) en de heer Bruins Slot (directeur Arbo Unie), konden de deelnemers in het middag programma aan een tweetal workshopronden deelnemen. Hierbij had men een keus uit een dertiental workshops/lezingen.

Van de 482 congresdeelnemers heeft zo'n 30% van de gelegenheid gebruik gemaakt om via het evaluatieformulier zijn of haar mening kenbaar te maken. Hierbij wordt het congres door een ruime meerderheid (70%) als goed tot zeer goed betiteld. Slechts 3% geeft aan dat het congres niet aan hun verwachtingen heeft voldaan. Door de deelnemers wordt opgemerkt op de ingeslagen weg verder te gaan, echter een korter plenair programma en meer workshops worden geprefereerd. Daarnaast wordt de voorkeur uitgesproken voor meerdere kleinere sessies per jaar op diverse regionale locaties.

INTERNETSITE VF/PF

Onder het adres www.vf-pf.nl wordt door de Stichting Vf/BGZ samen met de Stichting Pf een Internetsite beheerd. Via de internetsite wordt het schoolveld geïnformeerd over de activiteiten van het Vervangingsfonds. Op de site staat informatie over de reglementen, premies, producten en diensten van het Vervangingsfonds. In het jaar 2000 zijn diverse aanpassingen doorgevoerd. Zo zijn de reglementen voor het schooljaar 2000/2001 geplaatst en zijn deze te downloaden. Verder is er informatie geplaatst over nieuwe producten, symposia, de nieuwe regio-adviseurs, etc. Ook wordt elke keer een nieuwe uitgave van Rjentree op de internetsite geplaatst.

RJENTREE

Het blad Rjentree is een gezamenlijke uitgave van de Stichting Vf/BGZ en de Stichting Pf. Regelmatig publiceert het Vervangingsfonds in Rjentree over de belangrijkste ontwikkelingen op het beleidsterrein van het fonds en over ontwikkelingen in de externe omgeving van het fonds. In de verslagperiode zijn vijf edities verschenen. Scholen, bevoegde gezagsorganen en relaties van de stichting krijgen het blad gratis toegezonden.

INFORMATIEMARKTEN CONGRESSEN

Het Vervangingsfonds en Participatiefonds beschikken over een gezamenlijke stand. Met deze stand worden door Diensten Vf/Pf (waarbij meestal een regio-adviseur) diverse congressen en evenementen voor schoolleiding in het PO en/of VO bezocht. Schoolleiders en besturen kunnen informatie krijgen over de producten en diensten van het Vervangingsfonds en Participatiefonds en zij kunnen bij de aanwezige regio-adviseur specifieke vragen stellen over de situatie op hun school. In 2000 is de stichting in totaal bij een negental congressen en evenementen met de stand aanwezig geweest.

NOT 2001

Van 23 januari 2001 tot en met 27 januari 2001 zullen de Stichting Vf/BGZ en de Stichting Pf gezamenlijk met een stand op de NOT (Nationale Onderwijs Tentoonstelling) aanwezig zijn. In 2000 hebben reeds voor een belangrijk deel de voorbereidingswerkzaamheden hiervoor plaatsgevonden. Vanuit het Vf zal het thema 'verzuim' (en daarmee de arbo-problematiek) centraal staan. Naast dit thema wordt uiteraard aandacht besteed aan de 'core-business items' van het fonds door middel van een presentatie (uitstalling) van de belangrijkste producten en diensten van het fonds, contactmogelijkheid met regio-adviseurs en aandacht voor de regelgeving van het fonds. Tijdens de NOT wordt continu een Cd-rom met een video-opname getoond. De Cd-rom bevat een compilatie van diverse videobanden van de stichting.

Een regio-adviseur zal tijdens de NOT de lezing: 'Ziekteverzuim niet te voorkomen?' houden. In deze lezing wordt uitgebreid ingegaan op de ideeën en instrumenten die het Vervangingsfonds scholen biedt om het ziekteverzuim beheersbaar te maken of te voorkomen. Aan de hand van concrete voorbeelden worden de hiermee opgedane ervaringen nader toegelicht.

HELPDESK DIENSTEN VF/PF

Bij Diensten Vf/Pf is er een gezamenlijke helpdesk voor de Stichting Vf/BGZ en de Stichting Pf. Bij deze helpdesk kan men nadere informatie over de subsidie Aanvullend Pakket en de Subsidie Individuele Reïntegratie verkrijgen. Ook algemene informatie over de producten en diensten, die aan het onderwijsveld worden aangeboden, worden via de helpdesk verstrekt.

VERKOOP PRODUCTEN

Door Diensten Vf/Pf wordt in opdracht van het Vervangingsfonds een diversiteit aan producten aan het onderwijsveld aangeboden. Doel hiervan is om scholen handvatten te geven voor de professionalisering van het arbo- en verzuimbeleid. Ook voor arbodiensten

heeft het Vervangingsfonds diverse producten ontwikkeld. Hieronder treft u een overzicht van de meest verkochte producten in 2000 aan.

3.4.5 Onderzoek

EVALUATIE BOP-CURSUS 'OMGAAN MET STRESS'

De evaluatie van de BOP-cursus 'Omgaan met stress' is door de Universiteit Maastricht in 2000 afgerond. Geconcludeerd is dat de cursus (inhoud, materiaal, bruikbaarheid, groepssamenstelling, enz.) door cursisten, trainers en bedrijfsartsen goed wordt beoordeeld. De cursus blijkt te hebben bijgedragen aan bewustwording én het daadwerkelijk veranderen van het gedrag. Uit de effect-evaluatie blijkt verder, dat er significante verbeteringen optreden op het gebied van gezondheid en coping, zowel op de korte termijn (direct na afloop van de cursus) als lange termijn (na 3 maanden). Aanbevolen is om de cursus te handhaven en enkele aanpassingen door te voeren in de cursushandleiding, -organisatie, samenstelling van de groepen en de aanvraagprocedure. De voorstellen tot aanpassing zullen in 2001 ter hand worden genomen.

Producten voor scholen	
Arbomeester PO (<i>oude versie</i>)	114 exemplaren
Arboleider VO	54 exemplaren
Arboleider MBO/BVE	17 exemplaren
videoband 'Ontruiming basisschool'	520 exemplaren
videoband 'Minder werkdruk'	247 exemplaren
gids 'Leefwijzebewust Personeelsbeleid'	340 exemplaren
handleiding 'Naar een betere atmosfeer' (binnenlucht school)	227 exemplaren
boek 'Taakbelasting en taakverdeling in het basisonderwijs' (<i>uit assortiment sinds april 2000</i>)	70 exemplaren
boek 'Meest gestelde vragen over taakbeleid'	673 exemplaren
bewegwijzer LO	267 exemplaren
handboek 'Beleid agressie en geweld' (<i>vanaf oktober 2000</i>)	79 exemplaren
Producten Forum Vitaal Leraarschap	
Niets is zo kostbaar als een begin	222 exemplaren
Map Seniorenbeleid VO/BVE	90 exemplaren
Map Een leraar is nooit af voor PO	142 exemplaren
Map Klaar voor de start voor PO (<i>niet meer voorradig sinds februari 2000</i>)	22 exemplaren
Producten voor arbodiensten	
handleiding ASV PO	29 exemplaren
ASV vragenlijst PO	2889 exemplaren
ASV controlelijst PO	1777 exemplaren
handleiding ASV VO/BVE	70 exemplaren
ASV intakelijst VO	105 exemplaren
handleiding SGO	5 exemplaren
SGO vragenlijst OP	1704 exemplaren
SGO vragenlijst OOP	494 exemplaren
Handleiding PAGO	7 exemplaren
PAGO vragenlijst GezonderWJJS	765 exemplaren

STEMREVALIDATIE BIJ ONDERWIJZEND PERSONEEL

Uit onderzoeksgegevens van Diensten Vf/Pf blijkt dat stemstoornissen een veelvoorkomend probleem zijn en voor veel onderwijzend personeel een oorzaak van (herhaald) verzuim is. Tevens blijkt er een relatie te bestaan met psychische problemen, waarbij de oorzaak-gevolg relatie niet duidelijk is. De Stichting Vervangingsfonds heeft in 1999 besloten een pilot uit te voeren. Doel van deze pilot is om door middel van een multidisciplinaire aanpak (foniater, manueel therapeut, psycholoog en logopedist) van stemproblemen bij leerkrachten te komen tot een vroegtijdige, snelle en volledige diagnose en indien noodzakelijk aansluitend tot een afgestemd individueel of groepsgericht behandeltraject. De multidisciplinaire aanpak moet de reïntegratie bevorderen (d.m.v. kortere wacht- en behandel-tijden) en de (mate van) arbeidsongeschiktheid verminderen (d.m.v. een betere diagnose en behandeling).

De honderd beschikbare plaatsen zijn allemaal, reeds ver voor de sluitingstermijn van 1 april 2000, opgevuld en alle onderzoeken zijn in 2000 afgerond. Op basis van deze onderzoeken zullen de onderzoekers van de Stemrevalidatiegroep Uden een presentatie verzorgen en een evaluatieverslag samenstellen. Begin 2001 zal deze presentatie plaatsvinden en zal het evaluatieverslag beschikbaar komen.

SCHOOLWELZIJNSONDERZOEK (SWO)

In het kader van de ontwikkeling van het SchoolWelzijnsOnderzoek (SWO), de digitale opvolger van het SchoolGezondheidsOnderzoek (SGO), heeft in een pilot-school de afname op basis van de welzijns-PAGO GezonderWIJS vragenlijst (op diskette) plaatsgevonden. Doel van het SWO is om tot een (standaard)rapportage op schoolniveau te komen en tot herkenning van individuele werknemers in de 'risicozone'. Deze laatste groep kan vervolgens door de bedrijfsarts worden opgeroepen voor een gesprek. Het vaststellen welke werknemer bij welke score moet worden opgeroepen voor een gesprek, omdat hij of zij zich in de 'risicozone' bevindt, blijkt bij de meest voor de hand liggende methode er toe te leiden dat 80% van de opgeroepen werknemers ten onrechte wordt opgeroepen voor een gesprek. Over de wijze waarop het nieuwe SWO tot stand dient te komen, zal in 2001 nadere besluitvorming plaatsvinden.

UITVAL DIRECTEUREN IN HET PO

In opdracht van de Stichting Vf/BGZ heeft het onderzoeksbureau Regioplan Onderwijs en Arbeidsmarkt een onderzoek gedaan naar het uitval van directeuren in het primair onderwijs. Gezien de centrale rol die van schoolleiders in het PO uitgaat, was de veronderstelling van het Vervangingsfonds dat het uitvallen van schoolleiders een negatief effect op het ziekteverzuim kan hebben. Daar op dit terrein nauwelijks onderzoek voorhanden was, is onderzocht in welke mate schoolleiders uitvallen en welke invloed dit heeft op het ziekteverzuim van de betreffende school.

De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- dat tussen 1995 en 1999 de door- en uitstroom van directeuren toeneemt van 7,6% naar 10,4% in het basisonderwijs en van 6,8% naar 15,0% in het speciaal onderwijs, waarbij het in het laatste jaar respectievelijk 5,6% en 8,8% reguliere door- en uitstroom betreft. Onder reguliere door- en uitstroom wordt verstaan: het directeur worden op een andere school, een betrekking elders (buiten het PO) binnen het onderwijs aanvaarden, pensioen, VUT of overlijden.
- dat de daadwerkelijk uitstroom van schoolleiders lager is dan tot op heden verondersteld.
- dat in het basisonderwijs en het speciaal onderwijs bij het vertrek van een directeur geen stijging van het ziekteverzuim optreedt, maar juist een daling van het ziekteverzuim. Deze daling wordt alleen gevonden bij scholen waar een directeur om 'niet gewenste door- en uitstroom' vertrekt. Over een verband tussen het vertrek van de directeur en de daling van het ziekteverzuim en de daarmee verband houdende oorzaken kunnen helaas geen uitspraken worden gedaan.

Op basis van deze uitkomsten en conform de aanbeveling van het onderzoeksbureau is besloten af te zien van verder onderzoek.

DOOR BESTUURLIJKE
SAMENWERKING
WORDT DE
DRAAGKRACHT
VERGROOT, WAARDOOR
VOORDELEN OP HET
FINANCIELE EN
PERSONELE VLAK
ONTSTAAN

SAMENWERKING

4. TOEKOMSTIG BELEID

4.1 INLEIDING

Elders in dit verslag staat vermeld dat de Stichting Vervangingsfonds en Bedrijfsgezondheidszorg voor het Onderwijs 1 augustus 1992 is gestart met haar werkzaamheden, enerzijds het bieden van waarborgen voor de kosten van vervanging bij afwezigheid van personeel, anderzijds voor het invoeren en in stand houden van bedrijfsgezondheidszorg en bewaking van de kwaliteit daarvan.

In de discussies die over het fonds gevoerd worden, in de landelijke politiek, met de Minister van OCenW maar ook met de werkgevers- en werknemersorganisaties in het onderwijs, lijken de ontwikkelingen van beide “poten” van het Vervangingsfonds een eigen koers te gaan.

Het bieden van waarborgen voor de kosten van vervanging, de vervangingsbekostiging dus, staat onder toenemende druk. Niet alleen op het punt van tekorten van het fonds dan wel de tekort schietende bekostiging van het fonds – daarover hieronder meer –, maar ook op het vereveningskarakter van het fonds: de solidariteit binnen het scholenveld is niet meer zo vanzelfsprekend als dat in 1992 was. Besturen met weinig declaraties houden liever de opslag zelf in plaats van die ter dekking van de kosten van andere schoolbesturen in het fonds te storten. De wens zelf inkomsten en uitgaven te beheren komt zeer pregnant naar voren in de discussie rond het uittreden van het voortgezet onderwijs uit het fonds; maar ook grote schoolbesturen in het primair onderwijs, die door hun omvang voldoende marges zien, laten van zich horen.

Op zich is de wens inkomsten en uitgaven te beheren (en dus ook te beheersen) legitiem en passend bij het concept van autonome schoolbesturen in een omgeving van gedecentraliseerde regelgeving. De probleemstelling richt zich dan ook niet op die wens, maar wel op de (financiële) voorwaarden waaronder die wens vervuld kan worden: de schoolbesturen in kwestie wensen – begrijpelijk voor funderend onderwijs – een bij voorbaat al dekkende financiering die in tegenstelling tot de huidige financiering wel sluitend is met de vervangingsslasten, met een vangnetconstructie voor extreme risico's.

Het Ministerie van OCenW gaat uit van budgettaire neutraliteit: er niet meer geld aan spenderen dan thans, afgezien van mogelijk overgangsmaatregelen b.v. ten aanzien van de scheiding van WAO-geldstromen naar PO en VO.

Een budgettaire neutraliteit, die op fondsniveau al heeft geleid tot én vele tientallen miljoenen gulden tekort én het middels de VDS

additioneel onttrekken van bijna 100 miljoen gulden aan het scholenveld. En dat alles nog binnen een vereveningsfonds, waarbij de meevallers van de één worden gebruikt om de tegenvallers van de ander op te vangen.

De bedrijfsgezondheidszorg heeft juist in 2000 extra impulsen gekregen: een tweetal deelconvenanten, in de ontwikkeling waarvan het fonds een belangrijke adviserende rol had en met de uitvoering waarvan het fonds is belast, de ontwikkeling van een nieuw concept rond de arbodienstverlening met nadruk op maatwerk en flexibiliteit en ruimte voor preventie, en een verdere ontwikkeling in het instrumentarium van het fonds richting implementatie. Een totaal aan samenhangende activiteiten, instrumenten, voorzieningen, waarvan veel verwacht mag worden.

Deze centrale aanpak (landelijke faciliteiten en subsidieregelingen, landelijke voorlichting en regionale adviseurs) met nadruk op facilitering van de uitvoering op schoolniveau wordt breed gedragen: door de bewindslieden, de politiek, werkgevers en werknemers in het onderwijs.

Het spanningsveld in de ontwikkeling van beide “poten” van het fonds is evident. Binnen dat spanningsveld zal het fonds zijn weg zoeken: sturend in beleidsontwikkeling, volgend in beleidskeuzes.

4.2 DISCUSSIE VOORTGEZET ONDERWIJS UIT HET VERVANGINGSFONDS

In het jaarverslag 1999 is aandacht besteed aan het onderzoek dat zou worden uitgevoerd enerzijds naar de voorwaarden rond uitreding van het VO uit het fonds, zowel voor het VO zelf als voor het PO dat in het fonds achterblijft, anderzijds naar de financiële situatie van het fonds met voorstellen ter verbetering daarvan.

Dit onderzoek is uitgevoerd door PriceWaterhouseCoopers (PWC) en heeft medio 2000 tot een rapportage geleid. De voorwaarden waaronder het VO, vanuit die sector gezien, verantwoord kan uittreden kunnen als volgt worden samengevat:

- in tegenstelling tot de huidige situatie moet er een financiering komen die de feitelijke vervangingslasten dekt.
- er moet een dekking komen voor de optredende extreme risico's (vangnetvoorziening)
- het niveau van het door het schoolbestuur te dragen eigen risico moet zodanig zijn dat geen van de schoolbesturen in betalingsproblemen hoeft te komen.

Ten aanzien van het PO, dat in het fonds achterblijft, wordt in de rapportage opgemerkt:

- de situatie voor het overblijvende fonds wijzigt niet wezenlijk: er is en blijft sprake van structurele tekorten. Doordat het fonds dan kleiner wordt, is het wel kwetsbaarder voor onverwachte tegenvallers. Alternatieve opties op het terrein van premiestelling en/of vervangingsbekostiging moeten onderzocht worden. In dit verband wordt de zgn. stop-loss-variant genoemd.

Bovenstaande conclusies sluiten aan op hetgeen vanuit het fonds reeds eerder OCenW was voorgelegd, zowel waar het de huidige tekortschietende financiering betreft als waar het om de financiële waarborgen gaat indien het VO uittreedt.

Vooralsnog staat de uittreding van het VO uit het fonds gepland voor 1 januari 2002. Op dit moment overleggen werkgevers en OCenW over de (financiële) voorwaarden van een uittreding.

4.3 TOEKOMSTDISCUSSIE FONDS

Gegeven de discussie rond de uittreding van het VO, heeft de discussie over de toekomst van het fonds met name betrekking op het primair onderwijs.

In het kader van een push- en pull-beleid heeft de Minister van OCenW aangegeven meer prikkels in de vervangingsbekostiging te willen zien dan tot op heden. Hierbij zij overigens aangetekend, dat binnen de huidige VDS-systematiek de maximale prikkel ligt op 4,38% van het sociaal coördinatieloon van een bestuur, nl. als dat bestuur vier keer of meer aan vervanging wegens ziekte declareert bij het fonds dan het in die periode aan premie aan het fonds betaalt (trede 7).

Daartoe heeft de Minister nog in het verslagjaar een onderzoek laten uitvoeren door PriceWaterhouseCoopers. In december 2000 heeft PWC de resultaten van dat onderzoek gepubliceerd. Samengevat wordt een stelsel voorgesteld, waarbij:

- ieder schoolbestuur een bedrag krijgt (uitgedrukt in een percentage van het sociaal coördinatieloon, net als de opslag nu) ter bestrijding van de kosten wegens vervanging. Uitgangspunt is dat het hier alleen om vervanging wegens ziekte gaat en dat vervanging wegens afwezigheid op rechtspositionele gronden rechtstreeks gedeclareerd kan worden. In het overleg met OCenW is hierover echter nog geen keuze gemaakt.
- heeft een schoolbestuur meer kosten dan door dat bedrag gedekt kunnen worden, dan moet het bestuur die hogere kosten tot een bepaald maximum (opnieuw uitgedrukt in een percentage van het sociaal coördinatieloon) zelf dragen.
- Voorbij die laatste grens kan het schoolbestuur het meerdere bij het Vervangingsfonds declareren.

Op deze wijze wordt een lumpsum-achtige vergoeding binnen het declaratiestelsel geïntroduceerd.

De politiek en het fonds hebben positief kritisch op deze plannen gereageerd. Positief, omdat de denkrichting verdere uitwerking ver-

dient alvorens een oordeel geveld kan worden. Kritisch, omdat in het primair onderwijs geen lumpsum-bekostiging bestaat en de eigen middelen van een bestuur in het PO, waaruit geput zou moeten worden bij hogere vervangingskosten dan de vergoeding, dan ook beperkt tot zeer beperkt zijn. Een nieuw stelsel mag er in de optiek van het fonds niet toe leiden dat een schoolbestuur om financiële redenen van vervanging moet afzien en óf klassen naar huis moet sturen, óf het zittende personeel met de consequenties moet belasten.

Essentieel in de uitwerkingsdiscussie tussen fonds en het Ministerie van OCenW, die inmiddels gestart is, is dan ook het niveau van bekostiging: welk bedrag krijgen de schoolbesturen voor de vervanging. Hoe hoger dat is, hoe kleiner in principe de risico's die een bestuur loopt. Voorts is van belang hoe groot het eigen risico van een schoolbestuur wordt, onder welke voorwaarden een bestuur een beroep kan doen op het Vervangingsfonds en, tenslotte, welke afwezigheid uit de "lumpsum" bekostigd moet worden en welke afwezigheid eventueel apart gedeclareerd kan worden.

Vóór de zomervakantie van 2001 zal de uitwerkingsdiscussie afgerond moeten zijn, inclusief rekenmodellen op macro (landelijk) niveau en op micro (schoolbestuur) niveau, zodat keuzes gemaakt kunnen worden.

Het Vervangingsfonds maakt zich sterk voor een stelsel, waarin niet alleen de grote schoolbesturen, maar ook de kleinere besturen waarborgen voor hun vervanging kunnen vinden. Dit kan gerealiseerd worden door b.v. een verzekering aan te bieden ook voor het eigenrisico-gedeelte, en door voor de extreme risico's een premie te hanteren die niet alleen afhankelijk is van de hoogte van de declaraties, maar ook van b.v. de trend in het ziekteverzuim; een bestuur met hoge declaraties, maar met een dalend ziekteverzuim kan zo "beloond" worden, en omgekeerd. In ieder geval zal de basisbekostiging vanuit het Ministerie van OCenW naar de mening van het fonds reëler, dus hoger, moeten zijn dan de huidige opslag die de scholen krijgen, die evident te laag is om de noodzakelijke vervangingskosten te dekken.

Daarnaast realiseert het Vervangingsfonds zich op het gebied van bedrijfsgezondheidszorg, arbobeleid en verzuimbestrijding een expertise te hebben ontwikkeld, die uniek is binnen het onderwijs. Het Vervangingsfonds blijft ernaar streven deze expertise niet alleen te behouden voor het onderwijs, maar verder te optimaliseren en voorts te blijven aanwenden in de strijd tegen het hoge ziekteverzuim.

De werkelijkheid is zoals zo vaak weerbarstiger dan de theorie. Een eenduidige toekomstvisie op dit moment wordt belemmerd door de huidige onzekerheden ten aanzien van (het moment van) het uittreden van het VO uit het fonds en de toekomstige positie en financiering van het PO.

5. BEZWAAR EN BEROEP

De Stichting valt als bestuursorgaan onder de werking van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen besluiten van de Stichting staat bezwaar en beroep open conform de Hoofdstukken 6, 7 en 8 Awb.

Als een bevoegd gezag het niet eens is met een beslissing van de Stichting, dan is het mogelijk om binnen zes weken na dagtekening van deze beslissing bezwaar aan te tekenen bij het bestuur. Het kan gaan om een beslissing ter uitvoering van het Reglement Vervangingsfonds, het Reglement Noodfonds of een beslissing in het kader van een aanvraag voor een tegemoetkoming uit het aanvullend pakket bedrijfsgezondheidszorg, danwel een beslissing op een aanvraag in het kader van de subsidie reïntegratiebegeleiding. Het bevoegd gezag wordt vervolgens, indien gewenst, in de gelegenheid gesteld het bezwaarschrift tijdens een hoorzitting mondeling toe te lichten. Binnen zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift neemt het bestuur een beslissing. Het bestuur heeft de mogelijkheid om de beslistermijn met vier weken te verlengen. De beslissing kan een volledige of gedeeltelijke toekenning, danwel een afwijzing van het gevraagde inhouden.

Is het bevoegd gezag het met deze uitspraak opnieuw niet eens, dan kan binnen een termijn van zes weken beroep ingesteld worden bij de Sector Bestuursrecht van de Arrondissementsrechtbank binnen het rechtsgebied waar het bevoegd gezag zijn zetel heeft. Tenslotte is hoger beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrecht-spraak van de Raad van State.

5.1 COMMISSIE BEZWAARSCHRIFTEN

Het bestuur van de stichting heeft een commissie ingesteld die namens het bestuur de ingediende bezwaarschriften behandelt. De commissie is samengesteld uit vier bestuursleden van de stichting. Voor ieder bestuurslid is een vaste plaatsvervanger aangewezen.

Op 31 december 2000 is de bezwaarschriftencommissie als volgt samengesteld:

voorzitter:

dr G.J. van der Top

leden:

A.J.F. Duif

mr H.K. Evers

P. Gilden

P.A. Taapke RA

plaatsvervangende leden:

A.A. Rolvink

J.S. Duijnhouwer

J.T.M. Eerden

drs. C.M. Geuze

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van de bezwaarschriftencommissie niet gewijzigd. De bezwaarschriftencommissie is 11 keer in vergadering bijeengekomen.

5.2 DE BEZWAARSCHRIFTEN

Aantallen

Gedurende de verslagperiode zijn 117 bezwaarschriften bij het bestuur ingediend. Een daling van 22,5% ten opzichte van het verslagjaar 1999. Er hebben 20 hoorzittingen plaatsgevonden. Daarbij moet worden opgemerkt dat per hoorzitting meerdere bezwaarschriften kunnen worden behandeld.

De bezwaarschriften zijn voor 67% afkomstig uit het primair onderwijs en voor 11% uit het voortgezet onderwijs. Van de resterende 22% is geen onderwijssoort geregistreerd.

In 1996, 1997, 1998 en 1999 zijn respectievelijk 327, 142, 130 en 151 bezwaarschriften bij het Vervangingsfonds ingediend. In 2000 is een lichte daling te melden. De daling is vooral toe te rekenen aan een geringer aantal bezwaarschriften dat is ingediend tegen de toepassing van het vervangingsbijdrage differentiatiesysteem, en aan een vermindering van het aantal bezwaarschriften in het kader van het aanvullend pakket bedrijfsgezondheidszorg. Daarentegen is het aantal bezwaarschriften dat betrekking heeft op de overschrijding van de door het Vervangingsfonds gestelde termijn van 3 maanden voor het indienen van declaraties toegenomen.

FREQUENTIE

Wanneer uitgegaan wordt van de ontvangstdatum van de bezwaarschriften ontstaat over het jaar 2000 het volgende beeld.

Maand	Ingediende bezwaarschriften Vervangingsfonds en noodfonds	Ingediende bezwaarschriften Aanvullend pakket bgz en Subsidie reïntegratiebegeleiding
Januari	35	1
Februari	10	1
Maart	15	2
April	4	2
Mei	6	1
Juni	1	1
Juli	5	1
Augustus	2	2
September	2	0
Oktober	2	1
November	9	2
December	10	2
totaal	101	16

Aangezien de jaarlijkse effectuering van het vervangingsbijdrage differentiatiesysteem in december plaatsvindt, worden de meeste bezwaarschriften in de maand januari ingediend.

Onderwerpen

Bij de bezwaarschriften gericht tegen beslissingen van het Vervangingsfonds is de volgende verdeling naar onderwerp te maken:

- 2 bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van een beslissing betreffende het Reglement Noodfonds
- 36 bezwaarschriften zijn ingediend tegen de toepassing van het vervangingsbijdrage differentiatiesysteem.
- 14 bezwaarschriften zijn ingediend naar aanleiding van een door het Vervangingsfonds uitgevoerde controle naar de rechtmatigheid van door bevoegde gezagsorganen ingediende vervangingsdeclaraties.
- 49 bezwaarschriften zijn ingediend tegen de beslissing van het Vervangingsfonds om vervangingsdeclaraties niet in behandeling te nemen wegens het overschrijden van de termijn voor indiening (3 maanden termijn).
- 13 bezwaarschriften hadden betrekking op een, geheel of gedeeltelijke afwijzing, van een aanvraag voor een tegemoetkoming uit het aanvullend pakket bedrijfsgezondheidszorg.
- 3 bezwaarschriften hadden betrekking op een geheel of gedeeltelijke afwijzing, van een aanvraag voor een tegemoetkoming in het kader van de subsidie reïntegratiebegeleiding.

Aantal	Resultaat
40	Beslissingen zijn herzien waardoor aan het bezwaar geheel of gedeeltelijk tegemoet is gekomen, het bezwaarschrift is vervolgens door het bevoegd gezag ingetrokken;
3	Bezwaarschriften zijn volledig gegrond verklaard;
3	Bezwaarschriften zijn gedeeltelijk gegrond verklaard;
24	Bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard;
6	Bezwaarschriften zijn op grond van termijnoverschrijding, danwel wegens het ontbreken van een motivering, danwel wegens het ontbreken van een machtiging, niet ontvankelijk verklaard;
24	Bezwaarschriften zijn ingetrokken, zonder dat er door het Vervangingsfonds op het bezwaar is beslist;
17	Bezwaarschriften waren per 31 maart 2001 nog in behandeling.

5.3 DE BEROEPSCHRIFTEN

In de verslagperiode hebben de arrondissementsrechtbanken zes maal uitspraak gedaan in een door een bevoegd gezag aangetekend beroep.

Driemaal door de Rechtbank in Utrecht, en eenmaal door de Rechtbanken Groningen, Den Bosch en Breda.

Twee van de zes beroepszaken waren ingesteld omdat het Vervangingsfonds de door het bevoegd gezag ingediende declaraties niet accepteerde, omdat ze buiten de voor het indienen van declaraties geldende termijn van drie maanden waren ingediend.

Twee beroepszaken hadden betrekking op de toepassing van het vervangingsbijdragedifferentiatiesysteem.

Tweemaal ging het om de vraag of sprake was van afwezigheid wegens ziekte, hetgeen een geldige titel vormt voor vervangingsbekostiging of dat de afwezigheid zijn oorsprong vond in een conflict (zgn. situatieve arbeidsongeschiktheid).

Alle zes uitspraken waren ongegrond.

In het verslagjaar heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State tweemaal uitspraak gedaan in door bevoegde gezagsorganen ingesteld hoger beroep (eenmaal in hoger beroep tegen een uitspraak van de Rechtbank Arnhem en eenmaal van de Rechtbank Groningen).

In beide gevallen ging het om de vraag of sprake was van vervanging wegens ziekte.

In de ene procedure heeft de Afdeling geoordeeld dat gelet op de specifieke feiten van de zaak het ervoor moest worden gehouden dat het vervangen personeelslid afwezig was in verband met ziekte en het hoger beroep gegrond verklaard.

In de andere zaak oordeelde de Afdeling dat het bevoegd gezag niet aannemelijk had gemaakt dat sprake was van afwezigheid wegens ziekte, waarna het hoger beroep ongegrond werd verklaard.

Zes beroepszaken die in het verslagjaar zijn aangetekend zijn nog in behandeling en hebben nog niet tot een uitspraak geleid.

In 2001 zal een onder verantwoordelijkheid van het Vervangingsfonds opgesteld jurisprudentieoverzicht verschijnen waarin opgenomen bewerkingen van de meest relevante uitspraken door de jaren heen van Rechtbanken en Raad van State waarbij het Vervangingsfonds partij was.

5.4 INTERN KLACHTRECHT

In 1999 heeft het bestuur in aanvulling op het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht een klachtenreglement vastgesteld. Iedereen heeft het recht om bij het Vervangingsfonds een klacht in te dienen als hij of zij ontevreden is over de manier waarop hij of zij door het fonds - of door een medewerker die onder de verantwoordelijkheid van het fonds werkzaam is - wordt bejegend.

In het klachtenreglement is onder andere bepaald dat ingediende schriftelijke klachten worden geregistreerd en jaarlijks gepubliceerd. Daarnaast wordt de werking van de klachtenregeling in de praktijk door het bestuur periodiek geëvalueerd.

Gedurende het verslagjaar hebben zich geen klachten in de zin van het klachtenreglement voorgedaan. Publicatie en evaluatie zijn over 2000 dan ook nog niet aan de orde.

6. ORGANISATIE BESTUUR

De stichting heeft een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur bestaat uit zestien personen alsmede een onafhankelijk voorzitter, welke geen bestuurder in de zin der wet is. Door het Algemeen Bestuur worden twee vice-voorzitters benoemd.

Acht personen worden benoemd door de Centrales van Overheids- en Onderwijspersoneel welke zijn vertegenwoordigd in de Sector Commissie Onderwijs, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door het Ambtenarencentrum (AC);
- twee bestuursleden door de Algemene Centrale van Overheidspersoneel (ACOP);
- twee bestuursleden door de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel (CCOOP);
- twee bestuursleden door de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen (CMHF).

Acht personen worden benoemd door de Centrales welke zijn vertegenwoordigd in de Commissie Besturenorganisaties, en wel als volgt:

- twee bestuursleden door de Algemene Bijzondere Centrale (ABC);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenraad Protestants Christelijk Onderwijs (Besturenraad);
- twee bestuursleden door de Vereniging Besturenorganisaties van Katholieke Onderwijsinstellingen (VBKO);
- twee bestuursleden door de Vereniging van Openbare en Algemeen Toegankelijk Scholen (VOS/ABB).

6.1 SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR

Op 31 december 2000 was het Algemeen Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

dr G.J. van der Top

leden:

J.T.P. Smulders	(AC)
A.J.F. Duif	
mr S.J. Steen	(ABC)
C. Oderkerk	
A.A. Rolvink	(ACOP)
mr T.A.M. van de Pas	
P.A. Taapke RA	(Besturenraad)
drs C.M. Geuze	
J.S. Duijnhouwer	(CCOOP)
J.W. Prins	
J.T.M. Eerden	(VBKO)
P. Gilden	
mr H.K. Evers	(CMHF)
C.B.D. Smit	
mr N.Ph. Geelkerken	(VOS/ABB)
mr A.G. Wever	

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Algemeen Bestuur niet gewijzigd. Het Algemeen Bestuur is 16 keer in vergadering bijeengekomen.

6.2 SAMENSTELLING DAGELIJKS BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de onafhankelijke voorzitter, de beide vice-voorzitters en twee door het Algemeen Bestuur aan te wijzen leden. Op 31 december 2000 was het Dagelijks Bestuur als volgt samengesteld:

onafhankelijk voorzitter:

dr G.J. van der Top

leden:

J.T.M. Eerden

J.S. Duijnhouwer

A.A. Rolvink

mr N.Ph. Geelkerken

Gedurende de verslagperiode is de samenstelling van het Dagelijks Bestuur niet gewijzigd. Het Dagelijks Bestuur is 13 keer in vergadering bijeengekomen.

6.3 INTERNE ORGANISATIE

Het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur worden in hun werkzaamheden ondersteund door de medewerkers van het bestuursbureau Vervangingsfonds. Het bestuursbureau is gevestigd in Rotterdam. De taken van het bestuursbureau zijn gelegen in de beleidsvoorbereiding ten behoeve van het bestuur en in het aansturen van de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleid. Gedurende de verslagperiode waren 13 personen werkzaam bij het bestuursbureau, waaronder directeur en adjunct-directeur, een zevental (senior)beleidsmedewerkers en secretariële ondersteuning.

Het bestuursbureau verzorgt de aansturing van een tweetal uitvoeringsorganisaties die beiden in Heerlen zijn gevestigd.

De uitvoeringsorganisatie Vervangingsfonds is belast met de uitvoering van de reglementen Vervangingsfonds en Noodfonds en verzorgt de premie-inning. Er werken 25 personen.

Diensten Vf/Pf is de tweede uitvoeringsorganisatie. Deze organisatie is belast met activiteiten op het gebied van personeels- en arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid. Er werken 22 personen.

De uitvoeringsorganisaties zijn zelfstandige aanspreekpunten voor bevoegde gezagsorganen. Beiden kennen ze een telefonische helpdesk. Het bestuursbureau onderhoudt nauwe contacten met de uitvoeringsorganisaties.

7. ADRESSEN

STICHTING VERVANGINGSFONDS EN BEDRIJFSGEZONDHEIDSZORG VOOR HET ONDERWIJS

(bestuur en bestuursbureau)

Blaak 22
3011 TA Rotterdam
telefoon: 010 - 217 76 40
telefax: 010 - 214 13 58

UITVOERINGSORGANISATIE VERVANGINGSFONDS HEERLEN

Postbus 4839
6401 JM Heerlen
telefoon: 045 - 579 81 03
telefax: 045 - 579 34 82

DIENSTEN VF/PF

*(informatie en ondersteuning op het gebied van personeels- en
arbeidsmarktbeleid, arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim en
bedrijfsgezondheidszorg)*

Postbus 4839
6401 JM Heerlen
telefoon: 045 - 579 81 07
telefax: 045 - 579 23 32

